

Školský vzdelávací program pre základné vzdelávanie

„Cesty poznania“

Všeobecné údaje o škole

Škola:	Základná škola, Staničná 13, Košice
Adresa:	Staničná 13, Košice 040 01
IČO:	31263089
Riaditeľ školy:	PaedDr. Eva Pillárová
Kontakt:	+421 903 609 513
Email:	eva.pillárová@zsstanicnake.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Košice
Adresa zriaďovateľa:	TR. SNP 48/A, 040 11 Košice
Tel.kontakt:	055/ 6419 375
Názov vzdelávacieho programu	Cesty poznania
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Typ školy:	Plnoorganizovaná základná škola
Platnosť dokumentu:	01.09.2025

Školský vzdelávací program (ŠkVP 004/2024) je vypracovaný v súlade so ŠVP 2023 schváleným ministrom školstva 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 v zmysle dodatkov - Dodatok č. 1 bol schválený Ministerstvom, školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR dňa 10. októbra 2023 pod č. 2023/10619:9-C2140. Dodatok č. 2 bol schválený Ministerstvom, školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR dňa 7. júna 2024 pod č. 2024/13599:1-C2141 s jeho účinnosťou od 1. septembra 2024 a zároveň v súlade s Dodatkom č. 8 k ŠVP schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zo dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Učebný plán a učebné osnovy podľa ŠVP 2023 platia od školského roka 2024/2025 postupne od 1. ročníka a postupne v reformných ročníkoch nahrádzajú učebný plán a učebné osnovy vypracované podľa Dodatku č. 8 k ŠVP 2015 (ďalej UP+UO/2020).

.....
PaedDr. Eva Pillárová

riaditeľka školy

OBSAH

	Úvod.....	4
	Vízia školy a charakteristika školy	5
1	Konkrétne ciele výchovy a vzdelávania.....	10
	Vymedzenie gramotnosti a gradačná postupnosť.....	14
	Metakognícia	17
	Charakter	18
2	Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka	21
3	Stupne vzdelania.....	22
4	Forma výchovy a vzdelávania.....	23
5	Vzdelávacie oblasti	24
6	Vzdelávacie štandardy	25
7	Rámcové učebné plány.....	26
8	Vyučovací jazyk.....	30
9	Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	30
	System podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.....	33
10	Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	40
12	Hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní.....	41
	Kritériá hodnotenia žiakov pre 1.cykus	41
	Minimálny učebný výstup.....	80
	Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania.....	88
12	Školský klub detí.....	88
	Záverečné ustanovenia	91
	ZÁVER.....	93

ÚVOD

Vzdelávanie pre 21. storočie

Vzdelávanie pre 21. storočie sa má vyznačovať otváraním príležitostí na poznávanie, prijatím každého človeka, podporovaním efektívneho a bezpečného využívania digitálnych technológií vo výchove a vzdelávaní.

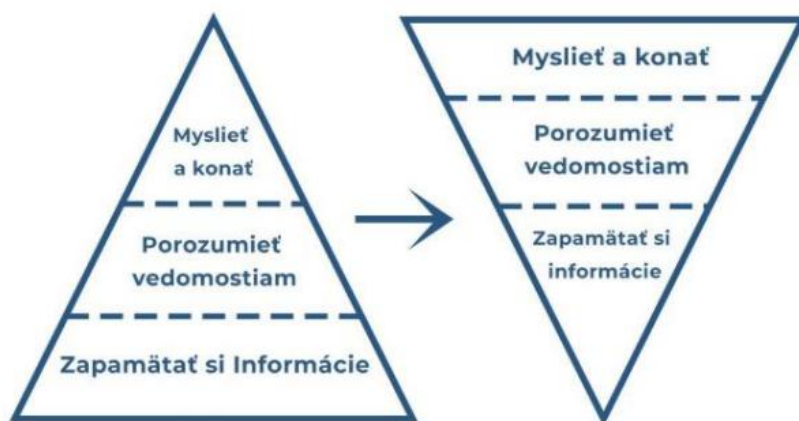
Naša škola je:

JAZYKOVÁ - sme škola, ktorá sa zamerala na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Od prvého ročníka vyučujeme anglický jazyk, od tretieho ročníka si majú možnosť žiaci zvoliť druhý cudzí jazyk z ponuky týchto jazykov – francúzsky, nemecký, španielsky, ruský.

INKLUZÍVNA – sme škola, ktorá je otvorená poznávaniu a prijatiu každého človeka . Inkluzívny tím, ktorý máme pomáha žiakom s prekážkami v učení sa, správaní sa, ale aj talentovaným žiakom

DIGITÁLNA – sme škola, ktorá podporuje efektívne a bezpečné využívanie technológií. Na vyučovaní využívame interaktívne tabule, tablety, notebooky, výukové digitálne programy a aplikácie.

Vízia vzdelávania pre 21. storočie “Učíme (sa) samostatne myslieť a zodpovedne konať na základe hodnôt, vedomostí a dát.”

Obr.1 Obrátené kurikulum – vizualizácia zmeny v obsahu vzdelávania

Žiak – učiteľ - rodič

V škole 21. storočia majú všetci aktéri možnosť spoluvytvárať obsah a formy vzdelávania, spoločne s vlastnou aktivitou učiť a zlepšovať:

- Žiak bude hlavným aktérom spoluzodpovedným za svoje vzdelávanie.

-

Učiteľ bude aktívne sprevádzať žiaka a vytvárať príležitosti na efektívne učenie sa, ale zároveň bude mať dostatočný priestor a podporu na vlastný rozvoj.

Rodič bude prizývaný k aktívnemu podieľaniu sa na tvorbe kultúry školy a k aktívnej podpore podoby výchovno-vzdelávacieho procesu.

VÍZIA ŠKOLY

„Otvorené a bezpečné vzdelávacie prostredie zamerané na všestranný rozvoj žiakov a učiteľov.“

Výchova a vzdelávanie prebieha v bezpečnom prostredí, v ktorom kvalita komunikácie vytvára pozitívnu atmosféru a vysokú úroveň medziľudských vzťahov medzi žiakmi, učiteľmi a rodičmi. Úzka spolupráca s nimi prináša kvalitnejšie výsledky a priaznivejšie vzdelávacie prostredie.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Základná škola Staničná 13 je plnoorganizovanou základnou školou s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov 1.-9. ročníka. Škola bola otvorená 1.septembra 1963, právnym subjektom je od 01.01.1998 ako samostatná rozpočtová organizácia na úseku školstva. Profiluje sa ako škola s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov, čo je zadefinované v školskom vzdelávacom programe. Súčasťou školy je aj Jazyková škola, Centrum voľného času, Školský klub detí a Školská jedáleň.

Budova Základnej školy na Staničnej ul. č. 13 architektonicky pozostáva z troch pavilónov. V pavilóne A sa nachádzajú kmeňové triedy pre 2. stupeň, odborné učebne-fyzikálno-chemické laboratórium, jazykové laboratórium, učebňa informatiky, pracovisko výchovnej poradkyne, špeciálneho pedagóga, pracovisko školskej psychologičky, zborovňa pre pedagógov, pracovisko ZRŠ a pracovisko pre zamestnancov na hospodárskom úseku. V B pavilóne sú kmeňové triedy pre 1. stupeň, pracovisko ZRŠ pre primárne vzdelávanie, knižnica, učebňa cudzích jazykov a malá zborovňa.

2. Charakteristika žiakov

radosť z úspechu a reprezentáciu

Našu školu navštevujú žiaci z našej spádovej oblasti, ale väčšinu tvoria žiaci z priľahlých obcí, rovnako aj z iných mestských častí. V škole sa vzdelávajú aj žiaci špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení v bežných triedach. Talentovaným a nadaným žiakom škola pomáha rozvíjať ich vedomosti a schopnosti zapájaním sa do súťaží, olympiád, vlastnej tvorby, projektov, športových súťaží, a tak im vytvára priestor na

a olympiádach na popredných miestach od okresných kôl až po celoslovenské umiestnenia. Žiaci sa aktívne zapájajú do projektu Erasmus+, ako aj do výmenných pobytov so španielkami a talianskymi školami. Absolventi našej školy pokračujú v štúdiu prevažne na gymnáziách a tiež na iných stredných odborných školách.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvorí 47 učiteľov, z toho traja sú v pozícii supervízora, 15 vychovávateľiek v Školskom klube detí, 1 školský psychológ, dvaja špeciálni pedagógovia a dve asistentky učiteľa. Priemerný vek je 40 rokov. Všetci pedagógovia sa prispôbujú moderným trendom vo vyučovaní, inovujú a modernizujú vzdelávací proces. Starší pedagógovia odovzdávajú plynulo svoje skúsenosti mladším, takže na škole vládne kontinuita vo vzdelávacom procese. Učitelia si neustále rozširujú svoje vedomosti a zručnosti v rôznych formách ďalšieho vzdelávania. Niektorí učitelia cudzích jazykov absolvovali zahraničné stáže. Učitelia prírodovedných a spoločenskovedných predmetov sa neustále vzdelávajú v NIVAME, prostredníctvom Prírodovedeckej fakulty UPJŠ a Filozofickej fakulty UPJŠ, či Prešovskej univerzity.

Učitelia si neustále rozširujú svoje vedomosti a zručnosti v rôznych formách ďalšieho vzdelávania. Niektorí učitelia cudzích jazykov absolvovali zahraničné stáže. Učitelia prírodovedných a spoločenskovedných predmetov sa neustále vzdelávajú v NIVAME, prostredníctvom Prírodovedeckej fakulty UPJŠ a Filozofickej fakulty UPJŠ, či Prešovskej univerzity.

Mnohí pedagógovia absolvovali 1. a 2. atestáciu. Na škole pracuje výchovný poradca a koordinátori - protidrogovej prevencie, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, voľnočasových aktivít a environmentálnej výchovy.

Pedagogický zbor sa venuje vzdelávaniu a výchove s plnou angažovanosťou a je otvorený voči záujmom žiakov, rodičov aj rôznych inštitúcií. Pedagógovia sa vyznačujú ochotou venovať sa bohatej záujmovej a mimoškolskej činnosti. Aj vo svojom voľnom čase venujú nemálo úsilia príprave žiakov na rôzne súťaže, olympiády, testovanie a úspešné prijatia na stredné školy.

Pedagógovia školy predstavujú stabilizovaný, odborne i pedagogicky kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu odborne i profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu.

4. Škola ako životný priestor

Snažíme sa o vytvorenie takej koncepcie priestoru pre žiakov a učiteľov, aby naša škola nebola iba miestom pre vzdelávanie, ale aby sme v nej vytvorili prostredie, kde sa rozvíjajú a budujú medziľudské vzťahy, všetci sa cítia dobre a bezpečne. Cieľom je vytvoriť pre všetkých príjemnú a podnetnú atmosféru, ktorá prispieva k psychickej pohode, pocitu domova a celkovému rastu.

Budova školy pochádza z roku 1963, preto je potrebné stále na nej pracovať a vylepšovať ju, o čo sa neustále snažíme. Upravujeme kmeňové triedy, ktoré sú vybavené novým nábytkom, IKT technikou a oddychovou zónou. Chodby sú plné kvetov a zelene, nástenky na stenách

odrážajú život školy a poskytujú prehľad o histórii školy, projektoch, do ktorých je škola zapojená a informujú o aktuálnych udalostiach, ktorými škola žije. Vo vstupnom vestibule je monitor, na ktorom rodičia vidia čím škola denne žije.

Parková časť školy poskytuje priestor na relax a oddych pre žiakov v Školskom klube detí popoludní, či počas obedňajšej prestávky prípadne voľnej hodiny. Na školskom dvore sú umiestnené lavičky, zelené plochy sú udržiavané a upravované. V Plenéri je nainštalovaná tabuľa, takže je možné viesť vyučovacie hodiny aj vonku.

Žiacka školská rada sa podieľa aj na budovaní priateľskej atmosféry medzi žiakmi pomocou rôznych akcií, do ktorých sú zapojení často aj vyučujúci, čo napomáha k vytváraniu priateľských vzťahov, keďže našou snahou je budovať školu priateľskú deťom.

5. Projekty školy

Dnešnú dobu by sme mohli nazvať aj dobu projektov, preto sa pravidelne zapájame do projektov podporovaných ministerstvom školstva, ale aj mestom Košice, ale aj rôznymi firmami či inštitúciami. Škola sa pravidelne zapája do projektov, ak by sme mali ísť do histórie, v období 2009-2011 sme implementovali projekt OP Vzdelávanie **Premena tradičnej školy na modernú**, vďaka ktorému naši učitelia vytvorili nové metodiky na zefektívnenie vyučovacieho procesu a zakúpili sme nové učebné pomôcky a doplnili knižničný fond. Škola

sa zapojila do národného projektu **Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – DIGIŠKOLA**. Ďalším národným projektom, ktorý realizujeme v škole, je projekt **Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách alebo tzv. e – Testovanie**. Škola je úspešná aj v projektoch vyhlasovaných MŠVVaŠ SR – **Zdravie**

a bezpečnosť v školách, Enviropjekt, ktoré tiež pomáhajú skvalitňovať a modernizovať vyučovací proces. Projektom **Zelená škola** sme sa snažili prehĺbiť u žiakov vzťah k prírode. V rámci projektu **Comenius** – Partnerstvo škôl naši žiaci navštívili mnoho európskych škôl a mali možnosť preveriť si svoje komunikačné zručnosti v cudzích jazykoch. Projekt **Erasmus+** umožnil našim pedagógom realizovať jazykové vzdelávanie v zahraničí. Počas jedného školského roka pôsobil v našej škole zahraničný lektor na výučbu francúzskeho jazyka. Aktívne využívame platformu **eTwinning**, ktorá prostredníctvom moderných informačných a komunikačných technológií umožňuje vytvárať partnerstvá s európskymi školami a realizovať spoločné vzdelávacie projekty. Škola realizuje aj výmenné pobyty pre žiakov do Španielska a Talianska. V minulom roku sme ukončili implementáciu dvoch projektov Erasmus+.

Ako to aktuálne v škole vyzerá, do ktorých projektoch sme zapojení? Tu je stručný prehľad:

- Zapojili sa do projektu na získanie finančných prostriedkov na celkovú rekonštrukciu školy – Znižovanie energetickej náročnosti ZŠ staničná 13 v Košiciach.
- Realizujeme projekt Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných školách s využitím elektronického testovania.
- Zapájame sa do projektov umožňujúcich modernizáciu vzdelávania.
- Každoročne projekt Detský čin roka.
- Zapájame sa do projektov praxe – VSE, SPP, TEHO.
- Realizujeme komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
- Pravidelne sa zapájame do projektov Erasmus+, v aktuálnom školskom roku sme boli úspešní a od šk. roka 2025/26 implementujeme tento projekt.
- Podporujeme spoluprácu európskych škôl prostredníctvom realizácie projektu e Twinning, rozvíjame online spoluprácu európskych škôl
- Realizujeme výmenné pobyty našich žiakov v Taliansku a Španielsku.
- Spolupracujeme s vysokými školami na ponúkaných projektoch.
- Realizujeme projekt Klimatické záhrady.
- Každoročne sa zapájame do projektu Fond zdravia – Mesto Košice.
- Projekt – Zápis žiakov do 1. ročníka.
- Zapájanie sa do projektov vyhlasovaných MŠVVaŠ.
- Neustále sledovať a zapájať sa do projektov ponúkaných renomovanými firmami, bankami a inými inštitúciami.
- Realizujeme projekt Tréneri v škole a zapojili sme sa o projektu Aktívna škola.
- Zapojenie sa do projektu Zdravý chrbátik.
- Zapájame sa do projektov vyhlasovaných miestnymi, národnými a medzinárodnými organizáciami (Školy budúcnosti, Nadácia Orange, SPPravme to, Nadácia ZSE a pod.)
- Zapájame sa do medzinárodných projektov (Erasmus+, eTwinning, VisegradFund)
- Podporujeme medzinárodnú spoluprácu škôl.
- Zapájame sa do environmentálnych, umeleckých, sociálnych, športových a technologických projektov (Klimatické záhrady, O2 Športová akadémia, Tréneri v škole, Fond zdravia, Zdravý chrbátik, Service Learning, Detský čin roka, Druhý krok, FINQ, Hovorme o jedle, Záložka do knihy spája školy a pod.)
- Podporujeme profesionálny rast učiteľov pomocou mentoringu
- Podporujeme programy na rozvoj životných a pracovných zručností žiakov (DofE)

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Spolupráca školy s rodičmi a zákonnými zástupcami je dlhodobou na veľmi dobrej úrovni. Považujem ju za kvalitnú a vysoko hodnotím osobný prístup rodičov k požiadavkám školy. Rodičia sa intenzívne zaujímajú o chod školy, sú nápomocní pri aktivitách organizovaných školou, zúčastňujú sa rôznych brigádnických aktivít, spolupracujú s triednymi učiteľkami. Spolupráca sa zabezpečovala aj prostredníctvom **Rady rodičov** a jej predsedníctva. Počas školského roka sa stretli

päťkrát, stále pred konaním triednych aktivít. Základná spolupráca medzi školou a rodičmi prebieha v rovine stretnutí na triednych aktívoch a informatívnych RZ, na ktorom sú rodičia informovaní o prospechu, správaní a dochádzke žiakov, ale aj aktivitách organizovaných školou. Vedenie školy sa pravidelne stretáva s predsedníctvom Rady rodičov. Rodičia finančne prispievajú na realizáciu mnohých aktivít. Rada rodičov je zaregistrovaná ako príjemca 2 % dane. Rada rodičov zakupuje každoročne knižné odmeny pre žiakov na konci školského roka, zabezpečuje rôzne formy odmien pre žiakov, ktorí dosahujú výborné výchovno-vzdelávacie výsledky a umiestňujú sa na popredných priečkach vo vedomostných, športových súťažiach a olympiádach. V pravidelných intervaloch organizujeme Deň otvorených dverí, počas ktorých majú rodičia možnosť zúčastniť sa na vyučovacom procese. Rovnako poskytujeme možnosť využitia konzultácií s triednymi učiteľmi. Na základe záujmu zo strany rodičov škola organizuje pre žiakov školy v prírode, lyžiarske výcvikové kurzy, exkurzie, ako aj návštevy filmových, divadelných a koncertných predstavení.

V rámci inovácie a modernizácie výchovno – vzdelávacieho procesu sa vzdelávacie programy školy realizujú aj v podmienkach mimo školy. Tieto umocňujú motiváciu, zážitok, praktické skúsenosti, zmysluplnosť poznania, spájanie teórie s praxou a ďalšie sociálne kompetencie. Spolupráca sa orientovala okrem odborných pedagogicko – psychologických inštitúcií aj na spoluprácu s materskými školami v našom obvode, s knižnicami, ako aj s MČ KE – Juh, s Radou školy a s Radou rodičov

Spolupráca s **materskými školami** sa riadi vopred vypracovaným plánom spolupráce. Pred zápisom do 1. ročníka sa pravidelne stretávame s rodičmi budúcich prvákov a informujeme ich o zameraní našej školy. Organizujeme Deň otvorených dverí pre rodičov a budúcich prvákov, v rámci ktorých informujeme o profilácii školy, o jej zámeroch, ale tiež majú možnosť zoznámiť sa s prostredím našej školy. Okrem toho sa uskutočnili mnohé aktivity – účasť detí z MŠ v

učebniach informatiky, v telocvični, rôzne besedy, návšteva školskej knižnice a naši žiaci v rámci ŠKD navštevujú materské školy s kultúrnym programom.

Aktívne spolupracujeme aj s **Radou školy**, jej členovia sa zúčastňujú stretnutí s výborom Rady rodičov, aktívne sa zaujímajú o dianie v škole, osobne sa zúčastňujú aktivít v škole a pomáhajú pri zveľadňovaní školy a jeho okolia. Vyjadrujú sa k organizácii školského roka, ku školskému vzdelávaciemu programu a výchovnému programu.

Aktívne spolupracujeme aj s **MČ Košice – Juh**, v uplynulých školských rokoch naši žiaci zúčastnili anglického tábora vo Velence spolu so žiakmi z iných štátov. Pani starostka a poslanci MČ sa zúčastňujú aktivít, ktoré škola organizuje, tiež osláv spojených s výročím školy. V priestoroch mestskej časti organizujeme akadémiu, naši žiaci sa zúčastňujú rôznych vystúpení v KD.

Dobrá je spolupráca s **CPP**, ako aj spolupráca aj s inkluzívnym tímom - 2 asistentky učiteľ'a, školská špeciálna psychologička, školská psychologička. Intenzívne riešia problémy žiakov, ktorí to potrebujú, sú nápomocní pri organizovaní odborných seminárov pre učiteľ'ov, úzko spolupracujú s FF UPJŠ s katedrou psychológie.

Úzko spolupracujeme s **vysokými školami**, konkrétne PF a FF UPJŠ, sme cvičnou školou pre študentov týchto fakúlt, ktorí vykonávajú priebežnú a súvislú pedagogickú prax u našich učiteľ'ov. Žiaci našej školy sa zúčastňujú exkurzií na jednotlivých pracoviskách fakulty. Organizujeme odborné semináre a prednášky pre našich učiteľ'ov s pedagógmi obidvoch fakúlt.

1 KONKRÉTNE CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ťažisko vzdelávania sa v 21. storočí presúva z memorovania poučiek a zapamätávania izolovaných faktov na systematické a zámerné rozvíjanie všestrannej a funkčnej gramotnosti v súlade s požiadavkami spoločnosti, ktorú dokáže uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb. Dôvodom je, že len množstvo osvojených vedomostí už nestačí. Pred učiteľ'om i žiakom stoja náročnejšie méty: ide o hĺbku učenia (sa), schopnosť dávať veci do súvislostí.

Práve vďaka tomu sa naši žiaci budú vedieť zapájať do zložitých výziev, prispôbiť sa novým situáciám, preberať z odpovednosť a riešiť zložité problémy, kriticky pristupovať k informáciám, tvoriť a spolupracovať v rôznorodých tímoch.

Cieľom základného vzdelávania je, aby každý žiak:

- získal rozvinutú všestrannú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vedel ju uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb

mal vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách,

získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj

Hlavné ciele sa dosahujú prostredníctvom:

- a) vytvárania a upevňovania kultúry a étosu školy,
- b) vyučovania zameraného na nadobúdanie doménových a prierezových gramotností,
- c) spolupráce s externým prostredím a neformálnym vzdelávaním.

Oblasti pre tvorbu strategických cieľov:

Sociálna klíma, empatia, prosociálne správanie a kultúra školy

- na vyučovaní vhodnými didaktickými hrami rozvíjať mäkké zručnosti – komunikáciu, kritické myslenie, tvorivosť, tímovosť, utváranie vzťahov

- aktívne podporovať myslenie, cítenie a správanie sa žiakov a učiteľov - hodnoty a postoje, ktoré ovplyvňujú fungovanie školy

- jedenkrát ročne realizovať teambuildingovú aktivitu pre pedagogických a odborných a zamestnancov školy s cieľom podporovať medziľudské vzťahy a komunikáciu

- zefektívniť edukačný proces návštevami vyučovacích hodín supervízorom a vzájomnými návštevami vyučovacích hodín pedagógov

Jazykové kompetencie žiakov

- rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov rozvíjať jazykové kompetencie žiakov v anglickom jazyku od 1. ročníka,

- od 3. ročníka možnosť vybrať si z ponuky / francúzsky, nemecký, ruský, španielsky / druhý cudzí jazyk

Čitateľská, finančná, digitálna, občianska, mediálna, interkultúrna, environmentálna, sociálna a emocionálna gramotnosť

- prostredníctvom cieľených aktivít rozvíjať doménové gramotnosti
- v spolupráci so školskou knižnicou realizovať aktivity zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- využívať a rozširovať triedne knižnice
- v spolupráci s digitálnym koordinátorom uskutočňovať tvorivé aktivity s využitím digitálnych technológií
- v rámci finančnej gramotnosti sa zamerať na hodnotový rebríček žiakov
- každý týždeň realizovať ranné kruhy v rámci programu Emocionálny kompas
- úprava okolia školy
- priebežne aktualizovať príspevky na web stránku školy

Materiálne zabezpečenie

- v spoločných priestoroch vytvoriť relaxačné zóny
- vytvoriť zonáciu tried
- doplniť školské pomôcky na tvorivé aktivity vo vyučovacom procese
- obnova digitálnej techniky v triedach

Stránka školy, v rámci ktorých plánujeme posun, zmenu....

- aktívne učenie v edukácii
- rozvoj jazykových kompetencií
- integrácia kritického myslenia, tematického vyučovania a mäkkých zručností
- kooperácia učiteľov v rámci 1.ročníka v jednotlivých predmetoch
- implementácia inovatívnych metód a foriem vzdelávania
- zavedenie podmienok pre blokové vyučovanie
- oddychové zóny, úprava tried, tvorba zonácií v triedach

- etablovať programy eTwinning a Erasmus+ ako piliere internacionalizácie školy

STRATEGICKÉ CIELE

5 strategických cieľov:

- 1. V priebehu celého vyučovania zavádzať inovatívne metódy naprieč všetkými predmetmi s cieľom dosiahnutia aktívneho učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách**
 - využívať metódy aktívneho učenia, kooperatívne hry, brainstorming, pojmové mapovanie, dramatizáciu, projektové vyučovanie
 - implementovať inovatívne vyučovacie metódy s dôrazom na eTwinning, s cieľom stimulovať aktívne učenie sa žiakov, rozvíjať ich digitálne kompetencie a podporovať autentické vzdelávacie prostredie
 - intelektové a didaktické hry
 - bádateľské aktivity
 - vyučovanie v exteriéri školy
 - v spolupráci s ŠKD vytvárať tematické aktivity /projektové dni/
 - spolupracovať s vychovávateľkami v tandemovom učení
 - rozvoj kľúčových kompetencií žiakov a profesijný rast pedagógov
- 2. V prvom cykle vzdelávania v rámci jazykových kompetencií posilňovať komunikačné zručnosti žiakov**
 - spolupracovať s „native speaker“ lektormi
 - formou hravej angličtiny využívať zábavné formy vyučovania
 - zúčastňovať sa jazykových pobytov a súťaží
 - posilňovať komunikačné zručnosti žiakov s dôrazom na metódy storytellingu a dramatizácie, ktoré podporujú prirodzenú produkciu reči
 - rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov prostredníctvom zážitkového učenia a eTwinningových aktivít, zameraných na základnú interakciu a správnu výslovnosť
- 3. V prvom cykle vzdelávania zaviesť formatívne hodnotenie žiakov v každom vyučovacom predmete so zámerom na motiváciu a sebahodnotenie.**
 - v prvom cykle zaviesť slovné hodnotenie dobrým slovom, ktoré by malo byť motivujúce, stimulujúce a zrozumiteľné
 - využívať sebareflexiu a reflexiu zo strany učiteľa
- 4. V priestoroch školy postupne vytvárať oddychové zóny, upraviť interiéry tried, realizovať zonáciu pre žiakov kvôli zefektívneniu aktívneho učenia**
 - v spoločných priestoroch vytvoriť relaxačné zóny
 - vytvoriť zonáciu tried
 - doplniť školské pomôcky
 - obnoviť digitálnu techniku v triedach
 - altánky v areáli školy

5. V rámci medzinárodných projektov zintenzívniť spoluprácu s inými školami a organizáciami. V spolupráci s rodičmi a verejnosťou organizovať Dni otvorených dverí a besedy.

- aktívne spolupracovať s partnermi v európskom vzdelávacom priestore (Erasmus+, eTwinning) na podporu inovácií a medzinárodného povedomia žiakov
- umožniť učiteľom sledovať kolegov v zahraničí priamo na hodinách
- v spolupráci s rodičmi organizovať pre žiakov besedy, workshopy, exkurzie

VYMEDZENIE GRAMOTNOSTI A GRADAČNÁ POSTUPNOSŤ

Doménové a prierezové gramotnosti

Doménové gramotnosti predstavujú súbor vedomostí, zručností, postojov a stratégií viazaných na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo predmet. Umožňujú žiakovi porozumieť špecifikám danej domény, používať jej jazyk, nástroje a postupy a aplikovať ich pri riešení typických úloh a problémov v rámci danej oblasti.

Patria sem:

- jazyková a komunikačná gramotnosť,
- matematická gramotnosť
- informatická gramotnosť,
- prírodovedná gramotnosť,
- spoločensko-vedná gramotnosť,
- technická a profesijná gramotnosť,
- zdravotná a pohybová gramotnosť,
- umelecká gramotnosť
- AI gramotnosť

Jazyková a komunikačná gramotnosť

- schopnosť porozumieť, vyjadriť a interpretovať fakty, pojmy, emócie a názory hovoreným a písaným jazykom, využívajúc aj vizuálne, audiovizuálne a digitálne materiály v rôznych kontextoch,
- efektívne a rešpektujúco komunikovať, a to vhodným a tvorivým spôsobom.

Matematická gramotnosť

- schopnosť rozoznať matematickú podstatu problémov a riešiť ich pomocou matematiky,
- kriticky uvažovať a logicky zdôvodňovať,
- porozumieť a vyjadriť podstatu problému, diskutovať o probléme, navrhnúť stratégiu riešenia problému, riešiť problém pomocou nástrojov matematiky a interpretovať riešenie problému,

- stanoviť/vysvetliť podmienky alebo hranice platnosti výsledkov a záverov
- riešiť životné potreby jednotlivca ako konštruktívneho, zainteresovaného a reflektujúceho člena spoločnosti.

Informatická gramotnosť

- schopnosť porozumieť základným informatickým pojmom a procesom,
- riešiť každodenné problémy pomocou informatických konceptov,
- pracovať s údajmi a digitálnymi produktmi,
- vyhľadávať, posudzovať a využívať informácie z digitálneho priestoru,
- používať digitálne technológie bezpečne, eticky a kriticky,
- zmysluplne využívať digitálne technológie a umelú inteligenciu.

Prírodovedná gramotnosť

- komplexná schopnosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky, a vyvodzovať dôkazmi podložené závery, ktoré umožňujú porozumieť svetu, v ktorom žijeme, prírode a zmenám, ktoré v našom prostredí samovoľne alebo v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú,
- porozumieť princípom objektívneho a systematického skúmania, úlohe a významu prírodných vied v spoločnosti,
- pozostáva z troch zložiek: poznatky a prírodovedné predstavy (obsahový rámec), vzťah k vede a prírode (postojový rámec) a spôsobilosti vedeckej práce (procesuálny rámec).

Spoločenskovedná gramotnosť

- schopnosť prejavovať sa ako samostatná, slobodná a zodpovedná osobnosť, uplatňovať svoje práva a naplňovať svoje povinnosti,
- byť vnímavý voči sebe aj voči druhým a krajine,
- nadobudnúť pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi,
- nadobudnúť pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi,
- prejavovať aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov,
- uvedomovať si vlastnú identitu v globalizovanom svete,
- porozumieť podobným aj odlišným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám ľudského spoločenstva v rôznych častiach Zeme,

- prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám,
- vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe vyvodzovať z nich logicky správne závery, ktoré dokážu argumentačne podložiť a prezentovať.

Technická a profesijná gramotnosť

- schopnosť používať a hodnotiť technické postupy, nástroje a materiály,
- porozumieť technike v kontexte integrovaného využívania poznatkov matematiky, vedy, techniky a umenia pri navrhovaní a realizácii praktických riešení,
- technicky myslieť a analyzovať úlohy z hľadiska funkčnosti a účelnosti, hľadať konštrukčne realizovateľné riešenia,
- tvorivo používať technické zariadenia a technológie,
- mať určitý stupeň vedomostí o povahe, správaní, sile a dôsledkoch mnohých aspektov techniky a technológií z perspektívy reálneho sveta.

Zdravotná a pohybová gramotnosť

- schopnosť dosiahnuť úroveň vedomostí, osobných zručností a sebadôvery na zlepšenie osobného zdravia a zdravia ľudí v bezprostrednom okolí zmenou osobného životného štýlu a podporou pohybovej aktivity,
- efektívne využívať informácie o zdraví a podpore zdravia potrebné pre posilnenie starostlivosti o svoje zdravie a svojej telesnej zdatnosti,
- chápať negatívne vplyvy zdraviu škodlivých látok, pohybovej inaktivity a nezdravých stravovacích návykov,
- v prípade ohrozenia života alebo zdravia vedieť primerane veku zareagovať a poskytnúť prvú pomoc.

Umelecká gramotnosť

- schopnosť vnímať, prijímať, chápať, interpretovať a vyjadrovať sa prostredníctvom rôznych druhov a foriem umenia,
- vyjadriť autentický vzťah k umeniu,
- porozumieť hodnote umenia vo vzťahu k sebe i spoločnosti,
- poznať artefakty jednotlivých druhov umenia, vyjadrovať sa ich prostriedkami,
- prežívať a reagovať na produkty vytvárané na princípoch umeleckej tvorby,
- formovať individuálne postoje a hodnotové preferencie v oblasti umenia a kultúry,
- aplikovať tvorivosť, ktorá umožňuje prenášať umelecké spôsobilosti aj do iných vzdelávacích oblastí, prostredí a kontextov.

Viac informácií o vymedzení gramotností a ich gradačnej postupnosti je zverejnených tu: <https://www.minedu.sk/data/att/465/36308.f2fdce.pdf>

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI sú prenosné schopnosti a spôsobilosti, ktoré presahujú jednotlivé vzdelávacie oblasti a uplatňujú sa vo viacerých kontextoch učenia aj života. Podporujú porozumenie, kritické myslenie, komunikáciu, rozhodovanie a adaptáciu v meniacich sa situáciách a prepájajú učenie naprieč predmetmi a skúsenosťami.

Patria sem:

- čitateľská a vizuálna gramotnosť,
- občianska gramotnosť,
- digitálna a AI gramotnosť,
- finančná gramotnosť,
- environmentálna gramotnosť,
- sociálna a emocionálna gramotnosť.

Nadpredmetové koncepty sú spôsobilosti, ktoré sa dajú rozvíjať vo viacerých kontextoch učenia univerzálnejšie ako prierezové gramotnosti. Nielen vo formálnom, ale aj v neformálnom vzdelávaní. Predstavujú formujúce princípy, ktoré sa týkajú celej kultúry školy.

Patria sem:

- Metakognícia,
- Charakter.

METAKOGNÍCIA

Metakognícia a jej podpora sa vzťahuje na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Zahŕňa prehlbovanie zručností, ktoré žiakom umožňujú efektívne plánovať, monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje prístupy k učeniu. Metakognitívne poznanie je pochopenie a uvedomenie si vlastných kognitívnych procesov, stratégií učenia a kognitívnych schopností jednotlivca. Zahŕňa poznanie toho, ako sa človek najlepšie učí, rozpoznanie faktorov, ktoré ovplyvňujú učenie, a identifikovanie najúčinnějších stratégií pre riešenie rôznych úloh.

Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov:

1. Metakognitívne poznanie
2. Metakognitívna regulácia

1. Komponent: Metakognitívne poznanie

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je, aby žiaci mali dobré chápanie svojich silných stránok v myslení, ako aj oblastí, v ktorých sa môžu rozvíjať; žiaci majú poznať rôzne stratégie

učenia a majú byť schopní vybrať a použiť vhodné stratégie na základe požiadaviek úlohy a osobných preferencií.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný na predispozičnej úrovni opisovať svoje silné stránky v myslení, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť. Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma. Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké vs. náročné. Na predispozičnej úrovni pozná základné stratégie učenia a rozumie, kedy mu AI môže pomôcť učiť sa a kedy je lepšie pracovať bez nej.

2. Komponent: Metakognitívna regulácia

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov spôsobilosť plánovať, organizovať, monitorovať a hodnotiť svoj sebarozvoj a učenie a využívať tieto spôsobilosti pre efektívnejšie riešenie jednoduchých aj komplexných problémov a zlepšovanie výsledkov v rámci formálneho, ako aj neformálneho vzdelávania.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný na základnej úrovni a za pomoci pedagóga regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy. Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom). Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok). Sleduje a reflektuje svoj pokrok v učení. Za pomoci pedagóga sleduje a reflektuje, ako AI ovplyvňuje vlastné učenie a riešenie úloh. Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebuje pomoc alebo kedy úspešne dokončil úlohu. Dokáže určiť, čo sa z úlohy naučil, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môže zlepšiť.

Viac informácií tu: <https://www.minedu.sk/data/att/016/36306.999670.pdf>

CHARAKTER

Pod charakterom rozumieme súbor osobnostných morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré súvisia so správaním človeka, ovplyvňujú jeho motiváciu a vyvolávajú špecifické morálne city. Prejavom dobrého charakteru je šťastný a naplnený život, ako aj spravodlivá a solidárna spoločnosť. Úlohou školy je vytvárať prostredie, v ktorom žiaci môžu bezpečne objavovať, kým sú, rozvíjať svoje silné stránky a hodnoty a učiť sa ich uplatňovať v prospech seba aj druhých.

Rámec pre výchovu charakteru pozostáva zo siedmich komponentov:

1. Morálne vedomie
2. Intelektuálna zvedavosť
3. Odvaha
4. Odolnosť
5. Úcta k druhým
6. Spravodlivosť
7. Líderstvo

1. Komponent: Morálne vedomie

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať schopnosť žiakov rozpoznať, pochopiť a primerane vyjadriť (regulovať) svoje emócie a uvažovať o tom, ako ich presvedčenia, pocity a hodnoty ovplyvňujú ich správanie voči sebe a druhým.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný identifikovať a pomenovať základné a vzťahové emócie (radosť, hrdosť, smútok, hnev a pod.). Vie ich priradiť k jednoduchým príbehom alebo situáciám z vlastného života. Rozlišuje u seba a druhých vhodné a nevhodné správanie. S pomocou učiteľa sa učí jednoduché spôsoby, ako sa upokojiť a znova sústrediť (napr. cez dýchanie, pauzu, krátky rituál).

2. Komponent: Intelektuálna zvedavosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zvedavosť, otvorenosť a schopnosť učiť sa z nových skúseností. Žiaci by mali budovať intelektuálnu pokoru (uznanie, že neviem všetko) a dialogický prístup. V bezpečnom a podpornom prostredí sa učia klásť otázky, počúvať iných, reflektovať svoje názory a chápať, že učiť sa zahŕňa robiť chyby (rastové nastavenie mysle) a meniť pohľad na svet.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný zvedavo klásť otázky a hľadať vysvetlenie javov, ktoré ho zaujímajú. S podporou učiteľa vytrvá pri riešení jednoduchších úloh aj po neúspechu. Dokáže so spätnou väzbou zhodnotiť svoj výkon a pomenovať, čo sa mu podarilo a čo nie.

3. Komponent: Odvaha

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je viesť žiakov k tomu, aby dokázali konať v súlade so svojimi hodnotami aj v náročných situáciách a hľadať riešenia, ktoré sú férové a ohľaduplné, aj keď si to vyžaduje úsilie alebo odvahu. Žiaci by mali vedieť, čo znamená dať sľub alebo záväzok, a rozvíjajú zručnosti, ktoré im pomáhajú svoje záväzky dodržať. Rozlišujú medzi odvahou a bezhlavým riskovaním a rozvíjajú odvahu prejavovať svoj názor alebo zastávať sa iných v situáciách, ktoré si to vyžadujú.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný v bezpečnom prostredí na vyzvanie učiteľa vyjadriť svoj názor pred skupinou. Chápe, že je správne pomáhať a zastávať sa druhých. Dokáže v prípade potreby vyhľadať pomoc dospeléj osoby, ktorej dôveruje. Vie sa priznať, keď urobí chybu, napriek možným dôsledkom.

4. Komponent: Odolnosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov schopnosť nasledovať vlastné rozhodnutia v súlade s prosociálnym správaním, schopnosť vytrvať v náročných situáciách, hľadať riešenia aj po neúspechu a zachovať vnútornú rovnováhu pri prekonávaní prekážok. Učia sa spoznávať, čo im pomáha zvládať stres a obnovovať energiu, a nachádzať zmysel v tom, čo robia.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný dokončiť primerane náročnú úlohu a nevzdávať sa aj napriek ťažkostiam. Pomenúva, čo mu nejde a požiada o pomoc. Pomenúva na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.

5. Komponent: Úcta k druhým

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov schopnosť porozumieť druhým, spolupracovať a prejavovať rešpekt, obdiv, empatiu, a láskavosť. Žiak je schopný oceňovať prínos a úspechy druhých, spolupracovať s druhými, podporovať druhých v ich úsilí a prispievať k pozitívnym vzťahom v komunite.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný vymenovať dobré vlastnosti druhých a pochváliť ich. Prejavuje starostlivosť o blízky a spolužiakov. Pozná a zaujme základné roly v kooperatívnych úlohách.

6. Komponent: Spravodlivosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zmysel pre spravodlivosť, svedomitosť, česťnosť a férovosť v každodennom konaní. Žiak rozumie, prečo sú pravidlá dôležité pre dôveru a spolužitie, uvažuje o dôsledkoch svojho správania na druhých a zachovávať osobnú integritu v konaní bez ohľadu na externú odmenu/kontrolu.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný rozpoznať, keď je niečo férové alebo neférové, a učí sa hovoriť o tom, prečo to tak vníma. Chápe, že jeho činy môžu ovplyvniť druhých a snaží sa správať tak, aby nikomu neublížoval. Pri hre dodržiava pravidlá a vie sa ospravedlniť, keď urobí chybu.

7. Komponent: Líderstvo

Všeobecným cieľom v rámci komponentu je rozvíjať u žiakov zodpovednosť, iniciatívu a schopnosť pozitívne ovplyvňovať druhých prostredníctvom vedenia, spolupráce, príkladu alebo podpory. Žiak sa rozhoduje s ohľadom na spoločné dobro, dokáže niesť dôsledky svojich rozhodnutí a rozvíja vnútorné líderstvo založené na empatii, integrite a rešpekte.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný rozpoznávať, že rozhodnutia majú príčiny a následky pre skupinu. Uvedomuje si, že ak mu niekto dôveruje alebo mu dá úlohu, prináša to aj zodpovednosť. Sleduje dobré príklady správania u druhých a snaží sa konať podobne, aby pomáhal skupine. Povzbudzuje druhých.

Viac informácií tu: <https://www.minedu.sk/data/att/8dd/36307.0db998.pdf>

Žiak má byť po absolvovaní základného vzdelávania spôsobilý:

- *vyjadrovať a interpretovať* pojmy a vzťahy medzi nimi, myšlienky, pocity a potreby, fakty a názory ústnou a písomnou formou v slovenskom a v materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka) v rôznorodých situáciách a príležitostiach;
- *komunikovať* v aspoň jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;
- *používať a hodnotiť texty* rôznej povahy za účelom ich využitia pri ďalšom učení sa a vo vyhodnocovaní informácií v rôznych životných situáciách;
- *rozvíjať a používať matematické a logické myslenie*, princípy a postupy na riešenie rôznych problémov v každodennom živote a v ďalšom štúdiu a na argumentáciu svojich myšlienok,

- *zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie, AI a iné médiá na vzdelávanie, komunikáciu a vnímať ich prínos k inováciám, uvedomovať si príležitosti aj riziká, ktoré predstavujú;*
- *vysvetliť prírodné javy, spoločenské a historické udalosti pomocou základných vedomostí, metód vedeckého bádania a odvodiť závery podložené dôkazmi;*
- *používať technické nástroje a prístroje na realizáciu návrhov a inovácií, overenie hypotéz a na prijatie rozhodnutia alebo záveru s využitím technológií;*
- *zúčastňovať sa na občianskom a sociálnom živote na základe poznania aktuálneho diania, historických súvislostí, spoločenských, kultúrnych a náboženských špecifik;*
- *aktívne pristupovať k riešeniu problémov a prijímať rozhodnutia na základe poznatkov, zručností a hodnôt z oblastí prírodných, spoločenských, humanitných vied a umenia,*
- *vnímať a využívať rôzne druhy umenia ako spôsob vyjadrenia a chápať miestne, regionálne, národné, európske a globálne prejavy kultúry,*
- *konať vedome v súlade s poznatkami o zdravom životnom štýle a jeho dopade na fyzické a duševné zdravie,*
- *robiť informované rozhodnutia o ďalšom vzdelávaní a životnej budúcnosti vrátane profesijného smerovania, poznať a prijímať svoj potenciál aj limity,*
- *spolupracovať s ostatnými ľuďmi, byť solidárny a preferovať konsenzuálne riešenia v konfliktných situáciách,*
- *využívať kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa, identifikovať a skúmať komplexné problémy,*
- *používať kritické myslenie založené na poznatkoch a etických hodnotách,*
- *konať v súlade s hodnotami smerujúcimi k ochrane životného prostredia a udržateľného života,*
- *konať na základe poznania spoločenských a právnych noriem, ľudských práv, toleranciou rozmanitosti a v súlade s demokratickou kultúrou spoločnosti.“*

2 CHARAKTERISTIKA ODBORU VZDELÁVANIA A JEHO DĹŽKA

Základné vzdelávanie je kľúčovým prvkom vzdelávacieho systému. Buduje sa na ňom základ osobnej, sociálnej, hodnotovo-kultúrnej a profesijnej spôsobilosti každého človeka v súlade s potrebami súčasnej spoločnosti, jej perspektívami, so zohľadnením regionálnych aj globálnych spoločenských požiadaviek a potrieb. Zároveň formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami, podporuje utváranie jeho pozitívnych osobných identít.

Základné vzdelávanie poskytuje žiakom šance nájsť a rozvinúť svoj potenciál, chápať vlastné prežívanie a regulovať svoje emócie, reflektovať svoje silné a slabé stránky 5 pri plánovaní ďalšieho smerovania v živote, pochopiť a začať pracovať na svojich perspektívach v osobnom, občianskom i profesijnom živote. Základné vzdelávanie má deväť ročníkov. Vnútna štruktúra kurikula základného vzdelávania reflektuje potrebnú rôznorodosť vzdelávacích ciest žiakov a je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov.

Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník. Vzdelávacie štandardy jednotlivých cyklov stanovujú obsah vzdelávania a očakávané učebné výstupy na ich konci.

Prvý a druhý cyklus spolu predstavuje prvý stupeň základnej školy a tretí cyklus predstavuje druhý stupeň. Dĺžka trvania prvého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov. Dĺžka trvania druhého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ): Uvádzanie do gramotnosti Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok. Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie. Hlavnou myšlienkou je, aby učiteľ bol pre žiaka sprievodcom a spolu s ním vykročil na cestu poznania od najbližšieho k vzdialenému, od známeho k neznámemu, od jednoduchého k zložitému.

Žiaci sa pomocou učiteľa učia:

- Objavovať
- Tvoriť
- Spoznávať hodnoty
- Rozvíjať svoje zručnosti

3 STUPNE VZDELANIA

Základné vzdelanie sa člení na primárne vzdelanie a nižšie stredné vzdelanie.

Primárne vzdelanie (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 1) získava:

- žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 2. cyklu základného vzdelávania;
- žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý absolvoval posledný ročník základnej školy a nesplnil požiadavky minimálneho učebného výstupu;
- žiak so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

Nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 2) získava:

- žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 3. cyklu základného vzdelávania;
- žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý absolvoval posledný ročník základnej školy a splnil požiadavky minimálneho učebného výstupu.

Podmienkou úspešného absolvovania vzdelávacieho programu na účely získania príslušného stupňa vzdelania sa považuje splnenie požiadaviek minimálneho učebného výstupu. Minimálny učebný výstup definuje kvalitatívnu úroveň vedomostí, zručností a postojov, ktorá predstavuje dolnú hranicu pri hodnotení umožňujúcu získať stupeň vzdelania a uchádzať sa o pokračovanie vo vzdelávaní v strednej škole.

4 FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie v našej škole prebieha dennou formou štúdia. Vyučovanie sa začína o 8:00 hod. Vyučovanie prebieha prevažne klasickými 45 minútovými hodinami v kombinácii s blokovým vyučovaním, pričom počet hodín, počas ktorých sa výchovno - vzdelávacia činnosť uskutočňuje touto formou a ich obsahové zameranie bolo prerokované na Pedagogickej rade a je zachovaná celková časová dotácia predmetu podľa učebného plánu. Škola využíva ďalšie formy vyučovania ako outdoorové vyučovanie, tematické vyučovanie, zážitkové vyučovanie a projektové vyučovanie...

Blokové vyučovanie

Blok - vyučovacia jednotka v triede, ktorá trvá 60 alebo 90 minút.

Postavené je na prepájaní učiva a napĺňaní výkonových štandardov situáciami z reálneho života s činnosťami žiakov. Blokové vyučovanie v 1. cykle sa využíva počas témy dňa, kde sú úlohy integrované cez všetky predmety. Téma je motivačná, aby naladila a vtiahla žiakov na aktívnu a objavnú činnosť, individuálnu prácu na zadanej aplikačnej úlohe, skupinovú prácu, prezentáciu individuálnej alebo skupinovej práce, spätnú väzbu formou sebahodnotenia aj slovného hodnotenia učiteľom. Téma dňa je vopred stanovená, podľa učiva v predmete človek a príroda, človek a spoločnosť, alebo stanovená tematickým dňom v každom mesiaci.

Zážitkové vyučovanie

Naším cieľom je posilniť rozvoj osobnosti, sebazpoznanie, lepšiu kooperáciu tímu, odhalenie silných a slabých miest tímovej práce, rozvoj kreativity a posilnenie spontánnosti. Prostredníctvom zážitku získajú žiaci vedomosti a zručnosti tak, aby si ich každý osvojil na celý život.

Formy zážitkového vyučovania:

- Spontánna výtvarná tvorba (napr. Deň Zeme, Deň vody ...),

- počas prvého cyklu v predmete Človek a spoločnosť organizovať vychádzky so zameraním na orientáciu a spoznávanie blízkeho okolia ,
- Využitie tvorivej dramatiky vo vyučovaní (napr. bábkové divadlo, rolové hry, improvizácie, dialogizácia...),
- spolupráca s rodičmi (besedy s napr. včelárom, lesníkom, lekárom...),

Výchova a vzdelávanie sa v základných školách organizuje dennou formou štúdia.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- a) v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody,
- b) v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, vrátane žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu,
- d) v rozsahu podľa rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov,
- e) v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však jeden mesiac:
 - zo závažných organizačných dôvodov,
 - z technických dôvodov (napr. havária v budove školy, rekonštrukcia budovy školy),
 - z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe nariadeného opatrenia príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo
 - z iných dôvodov, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku.

5 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacia oblasť je základná jednotka obsahu vzdelávania a prostredníctvom nej sa aj postupne vymedzujú a naplňajú ciele všeobecného vzdelávania.

Jednotlivé vzdelávacie oblasti sú koncipované tak, že sú na úrovni cieľov a obsahu vzájomne prepojené a navzájom sa podporujú.

Ciele vzdelávacích oblastí sú vymedzené ako okruhy vedomostí, zručností a postojov na konci jednotlivých vzdelávacích cyklov. Vymedzené sú ďalej špecifikované cez detailnejšie vzdelávacie štandardy, ktoré vedú k ich dosiahnutiu.

V prvom vzdelávacom cykle sa uprednostňuje, aby bol obsah vzdelávania integrovaný a vytvára možnosť pružnej organizácie vzdelávania, ktorá nemusí byť založená výlučne na predmetovo - hodinovom systéme, ale napríklad na blokovom či projektovom vyučovaní.

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy obsahujú širší súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a postojov, ktoré má žiak preukázať na konci každého cyklu v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Vzdelávacie štandardy sú vypracované v súlade s rámcovými učebnými plánmi a členia sa na výkonové a obsahové štandardy.

- Výkonové štandardy, ktoré sú podrobnejším rozpracovaním cieľov vzdelávania, určujú optimálnu úroveň zručností a postojov, ktorú má žiak nadobudnúť. Výkonové štandardy majú rozdielne vlastnosti. Niektoré rastú počas všetkých troch vzdelávacích cyklov, a majú kvalitatívne gradačný a kumulatívny charakter. Iné sa dajú definitívne dosiahnuť v rámci jedného alebo dvoch cyklov alebo sa kumulatívne pridávajú ako nové v rámci jednotlivých cyklov.

- Obsahové štandardy určujú okruhy činností, témy a pojmy, ktoré predstavujú obsahy vzdelávacej oblasti alebo vyučovacieho predmetu. Za obsahový štandard sa považuje nielen vecný obsah vzdelávania (pojmy, vzťahy alebo procesy), ale aj aktivity, postupy, činnosti, ktoré sú súčasťou osvojovania obsahov a výrazne napomáhajú k dosahovaniu výkonových štandardov. Pojmy, ktoré má žiak ovládať aktívne, sú v obsahových štandardoch zvýraznené tučným písmom. Vzdelávacie štandardy sú východiskom pre tvorbu učebných osnov školského vzdelávacieho programu. V učebných osnovách škola rozdelí obsah vzdelávania jednotlivých vzdelávacích oblastí do vyučovacích predmetov a do jednotlivých ročníkov v rámci cyklu v súlade s učebným plánom školy.

Učebné osnovy pre UP/2023 boli vypracované podľa ŠVP 2023pre vzdelávacie oblasti:

- Jazyk a komunikácia	- Človek a spoločnosť
- Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky	- Človek a príroda
- Matematika a informatika	- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra	- Zdravie a pohyb

7 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Rámcový učebný plán stanovuje časové dotácie vzdelávacích oblastí alebo vyučovacích predmetov pre jednotlivé vzdelávacie cykly. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Rámcový učebný plán pre ZŠ Staničná 13, Košice s vyučovacím jazykom slovenským v triedach s RVCJ

vzdelávacia oblasť	zoznam vyučovacích predmetov	1.cyklus			2.cyklus		3.cyklus			
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	7	5	5	4	5	5
	cudzí jazyk	2	3	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2
	druhý cudzí jazyk	0	0	1	1	2	3	3	2	3
Matematika a informatika	matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	5
	informatika	0	0	1	1	1	1	1	1	0
Človek a príroda	človek a príroda	0,5	1	1,5	2	2	--	--	--	--
	biológia						1	2	1	1
	fyzika						2	1	2	1
	chémia						0	2	2	1
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	0,5	1	1,5	2	3	--	--	--	--
	občianska náuka						1	1	1	1
	geografia						1	1	1	1
	dejepis						1	1	1	2
	náboženská výchova / etická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	0
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Sumár hodín / za cyklus bez disponibilných hodín /		64			49		103			
Voliteľné / disponibilné hodiny /		6			4		16			
Spolu za cyklus		70			53		119			
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		22	23	25	26	27	29	30	30	30

Poznámky

Hodinové dotácie vyučovacích predmetov v učebnom pláne škola určuje tak, aby boli dodržané tieto pravidlá:

Každý vyučovací predmet v učebnom pláne školy je zaradený do vzdelávacej oblasti definovanej v štátnom vzdelávacom programe.

V učebnom pláne počet hodín pre konkrétny vyučovací predmet ako aj súčet hodinových dotácií tohto predmetu vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom.

Disponibilné hodiny sú zamerané na vyučovanie cudzích jazykov. Žiaci sa od prvého ročníka učia anglický jazyk s časovou dotáciou:

1.ročník – 2 hodiny týždenne

2. ročník – 3 hodiny týždenne

3. ročník - 3 hodiny týždenne

V 3. ročníku si majú možnosť zvoliť - francúzsky, nemecký, ruský alebo španielsky jazyk v časovej dotácii 1 hodina týždenne

Žiaci sú prijatí do triedy s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov - RVCJ na základe overenia nadania a predpokladov pre cudzí jazyk po prijatí do 1.ročníka.

Vyučovacie predmety Človek a spoločnosť a Človek a príroda majú časovú dotáciu 0,5 hodín / týždenne. Tieto predmety sa vyučujú ako 1hodina / 2 týždne.

V 3.ročníku je časová dotácia 1,5 hodín/týždenne. Tieto hodiny sa realizujú ako 1 celá vyučovacia hodina/týždenne a druhá vyučovacia hodina je každý druhý týždeň.

Rozdelenie tried na skupiny, zriaďovanie skupín na vyučovanie sa riadi príslušnou legislatívou. Maximálny počet žiakov v skupine na predmety informatika a cudzie jazyky je 17 žiakov, etická výchova a náboženstvo je 20 žiakov.

Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka. Z náboženskej výchovy majú možnosť výberu z ponuky - rímskokatolíckej, gréckokatolíckej, evanjelické a reformované.

Škola realizuje raz ročne v každom ročníku v 1.cykle didaktické hry. Jeden vyučovací deň predstavuje 5 vyučovacích hodín. Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb.

Učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovací hodina podľa tohto plánu trvá 45 minút. V prípade realizácie blokového vyučovania v danom vyučovacom predmete, resp. vzdelávacej oblasti je jeden blok tvorený dvoma vyučovacími hodinami v trvaní 60 alebo 90 minút.

Na základe rámcového učebného plánu škola vypracovala učebný plán školy, v ktorom rozhodla o:

- zaradení **Ranných kruhov** do všetkých ročníkov 1. – 3. cyklu každý týždeň 30 minút pred vyučovaním – každý pondelok od 8:00 – 8:30 hod., pričom vyučovanie napĺňa víziu školy a rešpektuje zásadu veku-primeranosti so zameraním na rozvoj mäkkých zručností žiakov

- vyučovanie v pondelok je upravené takto:

1. hodina – 8:30 – 9:15

2. hodina – 9:20 – 10:05

3. hodina – 10:15 – 11:00

4. hodina – 11:15 – 12:00

5. hodina – 12:10 – 12:55

6. hodina - 13:00 – 13:45

Celkový súčet hodín v ročníku rešpektuje počet stanovený v rámcovom učebnom pláne v Štátnom vzdelávacom programe.

Školy v prírode v 3.ročníku organizujeme na základe záujmu žiakov a ich rodičov.

Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova využije škola v každom ročníku jednu vyučovaciu hodinu z voliteľných (disponibilných) hodín.

Takto vyčlenenú vyučovaciu hodinu nahrádzame:

- a) športovým výcvikom v trvaní najmenej 30 hodín počas školského roka,
- b) 45 minútami pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok,
- c) jednou hodinou pravidelného aktívneho pohybu za týždeň v rámci školského klubu detí.

Rámcový učebný plán pre ZŠ Staničná 13, Košice s vyučovacím jazykom slovenským pre žiakov s všeobecným variantom

vzdelávacia oblasť	zoznam vyučovacích predmetov	1.cyklus			2.cyklus		3.cyklus			
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7+1	7	5	5	4	5	5
	cudzí jazyk	2	3	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2
	druhý cudzí jazyk	0	0	0	1	2	3	3	2	3
Matematika a informatika	matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	5
	informatika	0	0	1	1	1	1	1	1	0
Človek a príroda	človek a príroda	0,5	1	1,5	2	2	--	--	--	--
	biológia						1	2	1	1
	fyzika						2	1	2	1
	chémia						0	2	2	1
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	0,5	1	1,5	2	3	--	--	--	--
	občianska náuka						1	1	1	1
	geografia						1	1	1	1
	dejepis						1	1	1	2
	náboženská výchova / etická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	0
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Sumár hodín / za cyklus bez disponibilných hodín /		64			49		103			
Voliteľné / disponibilné hodiny /		6			4		16			

Spolu za cyklus	70			53		119			
Časové dotácie v ročníkoch	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	22	23	25	26	27	29	30	30	30

Poznámky

Žiaci, ktorí nenavštevujú triedu s RVCJ majú namiesto druhého cudzieho jazyka 1 hodinu týždenne slovenského jazyka. Na tejto hodine sa venujú upevňovaniu a prehľbovaniu učiva.

Všetky ostatné predmety sú v súlade s RUP pre RVCJ.

8 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovací jazyk je základným nástrojom vzdelávania, prostredníctvom ktorého si žiak osvojuje vedomosti a buduje svoju osobnú a kultúrnu identitu. Vyučovacím jazykom v základných školách je štátny jazyk. Vyučovacím jazykom v našej základnej škole je slovenský jazyk, v ktorom sa vyučujú všetky predmety v každom vzdelávacom cykle.

Vyučovanie cudzích jazykov v 1. cykle má predovšetkým motivovať žiakov k učeniu sa jazykov, využívať ich prirodzenú zvedavosť a hravosť a vytvárať pozitívny vzťah k jazyku a iným kultúram.

Výučba rešpektuje psychologické a kognitívne osobitosti mladšieho školského veku, prebieha prevažne hrovou a zážitkovou formou (piesne, riekanky, didaktické hry, dramatizácia) aby sa podporila radosť z učenia. Žiaci si osvojujú jazyk aktívne prostredníctvom jednoduchých projektov, dialógov či rolových hier. Cudzí jazyk sa vyučuje v kontexte každodenných situácií blízkyh žiakom (rodina, škola, hračky, farby, čísla, domáce zvieratá a pod.).

Prioritou je počúvanie s porozumením a ústna komunikácia. Žiaci si najskôr osvojujú jazyk počúvaním a opakovaním, kým si vybudujú základ pre vlastnú produkciu. Čítanie a písanie sú zaradované postupne a v primeranej miere, s dôrazom na jednoduché slovné spojenia a krátke vety.

9 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania zakotvenými v školskom zákone 245/2008, § 3, písm. d) e) f).

Inkluzívne vzdelávanie znamená poskytovať každému žiakovi rovnakú možnosť na vzdelávanie v bežnej triede s primeranou podporou, rešpektovaním jeho individuálnych potrieb a osobných špecifik.

Škola je prostredím, v ktorom sa rešpektuje rôznorodosť detí, a kde každý žiak má právo byť prijatý, podporovaný a hodnotený spravodlivo a preto naším cieľom je zabezpečiť čo najvyššiu mieru participácie všetkých žiakov, ich začlenenie, sociálnu pohodu a úspešnosť.

Škola zabezpečuje všetkým žiakom, podľa identifikovaných potrieb podporné opatrenia vyplývajúce z Katalógu podporných opatrení

(<https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalogpodpornych-opatreni>),

ktorý špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením. Podporné opatrenia sa poskytujú na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ alebo školský špeciálny pedagóg, vyjadrenia odborného zamestnanca školy alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti.

Inkluzívny model podpory

Model podpory školy je postavený na podporných úrovniach v zmysle § 131 školského zákona:

- 1. podporná úroveň – všeobecná podpora všetkým žiakom – podporné opatrenia sa poskytujú všetkým žiakom bez nutnosti vyjadrenia odborného zamestnanca, pedagogického zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie
- 2. podporná úroveň – podpora pre žiakov, u ktorých sa objavia špecifické potreby – podporné opatrenia sa poskytujú všetkým žiakom s dočasným oslabením (znížená schopnosť alebo zručnosť, oslabenie niektorých kognitívnych funkcií), žiakom z málo podnetného prostredia, žiakom s ťažkosťami v učení v diagnostickom procese, žiakom so psychickými problémami krátkodobého alebo dlhodobého charakteru, žiakom s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine a pod.), žiakom so zdravotnými problémami, žiakom z viacjazyčného prostredia a na poskytnutie je potrebné vyjadrenie odborného zamestnanca, pedagogického zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie.
- 3. – 5. podporná úroveň – intenzívnejšie formy odbornej pomoci vo vyšších úrovniach - poskytujú sa žiakom so zdravotným znevýhodnením a na poskytnutie je potrebné vyjadrenie zariadenia poradenstva

Škola systematicky rozvíja inkluzívnu kultúru, klímu a didaktické prístupy, ktoré podporujú:

- bezpečie a psychické zdravie,
- emocionálnu pohodu žiakov,
- pozitívne vzťahy,
- participáciu žiakov a rodičov,

– demokratické a rešpektujúce prostredie.

Žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdeláva základná škola podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy príslušného ročníka. Ak žiakovi špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak ide o žiaka najmenej v piatom ročníku, je individuálny vzdelávací program prekonzultovaný aj s týmto žiakom.

Individuálny vzdelávací program

obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsob hodnotenia a dochádzky do školy. Súčasne upravuje spoluprácu so zákonným zástupcom, pedagogickými alebo odbornými zamestnancami školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Podľa individuálneho vzdelávacieho programu sa vzdeláva aj žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie (podľa Zák. 245/2008, §24).

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracuje školský špeciálny pedagóg v spolupráci s triednym učiteľom, pedagogickým asistentom, vyučujúcimi, prípadne s inými odbornými zamestnancami školy alebo zariadenia poradenstva. Je možné ho počas školského roka upravovať tak, aby zohľadňoval aktuálne potreby žiaka. Na základe odporúčania zariadenia poradenstva môže byť žiak v predmete cudzí jazyk hodnotený inak ako klasifikáciou (podľa § 55, ods. 12, Školského zákona).

Výchovu a vzdelávanie žiakov s intelektovým nadaním realizuje škola v triedach spolu s ostatnými žiakmi. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami, s prihliadnutím na ich vývinové špecifiká. Ak žiakovi s intelektovým nadaním jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu, postupuje tento žiak podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý špecifikuje obsah, metódy, formy a spôsoby hodnotenia konkrétneho žiaka.

Individuálny vzdelávací program je s informovaným súhlasom rodiča prekonzultovaný aj s odborným zamestnancom zariadenia poradenstva, u žiaka najmenej v piatom ročníku aj s týmto žiakom.

Školský podporný tím (ŠPT)

ŠPT tvoria: školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný/ kariérový poradca, pedagogickí asistenti

Ich úlohou je poskytovať systematickú podporu žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom intervencií podľa individuálnych potrieb jednotlivých

žiacov. Školský špeciálny pedagóg a školský psychológ školy poskytujú konzultácie a poradenstvo rodičom, zákonným zástupcom, pedagógom a vychovávateľom.

Okrem iného ich úlohou je aj:

- depistáž žiakov,
- orientačná diagnostika,
- prevencia
- intervencia a krízová intervencia,
- metodická podpora učiteľom,
- poradenstvo rodičom,
- spolupráca s CPP,
- tvorba IVP,
- monitoring podpory žiakov.

SYSTÉM PODPORY ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

1. Základné východiská a princípy

Škola realizuje výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie, Katalógom podporných opatrení a prílohou Štátneho vzdelávacieho programu „Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním“.

Pri vzdelávaní škola vychádza z individuálnych možností, schopností, potrieb a potenciálu žiaka. Pri plánovaní a realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa komplexne zohľadňujú všetky špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka, najmä ak sa u žiaka súčasne vyskytuje viac foriem zdravotného znevýhodnenia alebo zdravotné znevýhodnenie v kombinácii so všeobecným intelektovým nadaním.

Cieľom podpory je umožniť žiakovi plnohodnotnú účasť na výchove a vzdelávaní, rozvoj jeho vzdelávacieho potenciálu, samostatnosti, sociálneho začlenenia a duševného zdravia.

2. Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Vzdelávací proces sa prispôsobuje ich individuálnym možnostiam a schopnostiam a podľa potreby sa využívajú podporné opatrenia.

Škola pri vzdelávaní vychádza z príslušných ustanovení Štátneho vzdelávacieho programu, Katalógu podporných opatrení a podľa potreby z odborných odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie.

Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka neumožňujú, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

3. Systém podpory žiakov

Škola v školskom vzdelávacom programe definuje systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Žiaci v závislosti od svojich individuálnych potrieb potrebujú rôznu mieru a intenzitu podpory.

Úpravy podmienok výchovy a vzdelávania môže určiť škola alebo zariadenie poradenstva a prevencie. Podpora sa nastavuje podľa potrieb konkrétneho žiaka a podľa účinnosti poskytovaných podporných opatrení.

Podpora môže byť realizovaná najmä:

- v rámci časovej dotácie a obsahu jednotlivých vzdelávacích oblastí;
- v rámci časovej dotácie a obsahu voliteľných (disponibilných) hodín;
- úpravou metód, foriem, organizácie a podmienok výchovy a vzdelávania;
- využívaním kompenzačných, asistenčných, špeciálnych edukačných a digitálnych nástrojov;
- úpravou spôsobov overovania výkonu a hodnotenia podľa individuálnych potrieb žiaka;
- cieľenými pedagogickými, odbornými, špeciálnopedagogickými alebo logopedickými intervenciami podľa potrieb žiaka;
- s podporou pedagogického asistenta.

Podporu poskytujú pedagogickí a odborní zamestnanci školy alebo školského zariadenia, prípadne ďalšie osoby podľa platnej legislatívy. Škola môže spolupracovať aj s externými expertmi s príslušnou kvalifikáciou, odbornými zariadeniami a organizáciami; spolupráca s externými expertmi sa realizuje na základe zmluvného vzťahu so školou.

4. Úpravy vzdelávacieho procesu

Pri plánovaní a realizácii vyučovania škola podľa individuálnych potrieb žiaka upravuje najmä tempo, rozsah a spôsob sprostredkovania učiva, organizáciu činností, spôsob zadávania úloh, formy komunikácie, podmienky práce, využívanie pomôcok a spôsob overovania dosiahnutých vzdelávacích výstupov.

Úprava vzdelávacieho procesu sa realizuje tak, aby žiak mohol preukázať svoje vedomosti a zručnosti bez neprimeraného vplyvu prejavov zdravotného znevýhodnenia. Pri úpravách sa vychádza z individuálnych potrieb, výsledkov diagnostických vyšetrení a príslušných odporúčaní.

5. Úpravy obsahu vzdelávania

Pri žiakoch so zdravotným znevýhodnením sa základný obsah vzdelávania spravidla zachováva a prispôsobuje individuálnym možnostiam žiaka. Rozsah a spôsob prístupnosti učiva sa upravuje podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia.

Pri vývinových poruchách učenia nie je hlavným cieľom úpravy učebného obsahu redukcia vzdelávacích štandardov, ale osvojovanie špecifických postupov a stratégií, ktoré zvyšujú potenciál žiaka dosahovať definované vzdelávacie štandardy.

Pri narušenej komunikačnej schopnosti sa obsah podľa potreby prispôsobuje tak, aby bol zrozumiteľný a zvládnuteľný; učivo sa môže členiť na menšie tematické celky a sprostredkovať pomocou kompenzačných, logopedických a digitálnych pomôcok.

Pri všeobecnom intelektovom nadaní sa obsah podľa potreby rozširuje, prehĺbuje a obohacuje v súlade s potenciálom, schopnosťami, záujmami a tempom práce žiaka.

6. Hodnotenie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Pri hodnotení sa zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon žiaka. Hodnotí sa miera dosiahnutia očakávaného a definovaného učebného výstupu, nie prejavy alebo symptómy zdravotného znevýhodnenia, pokiaľ Štátny vzdelávací program alebo odporúčanie zariadenia poradenstva a prevencie neurčuje inak.

Úpravy hodnotenia sa týkajú najmä formy, metódy, tempa a podmienok hodnotenia a spôsobu, akým žiak preukáže zvládnutie učebného výstupu. Spôsob hodnotenia vychádza z odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie, je súčasťou pedagogickej podpory alebo individuálneho vzdelávacieho programu a je v súlade s kapitolou Hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní a platnou legislatívou.

Podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia možno využívať najmä:

- ústnu formu namiesto písomnej alebo kombinovanie viacerých foriem odpovede;
- praktické ukážky, projekty, myšlienkové mapy, obrázky, schémy alebo výber z možností;
- predĺženie času, rozdelenie rozsiahlejšej úlohy na kratšie časti a individuálne tempo práce;
- pokojné miesto na hodnotenie s obmedzením rušivých podnetov;
- jednoduché, jednoznačné a vizuálne podporené zadania;
- kompenzačné a asistenčné pomôcky, digitálne nástroje a podporné komunikačné systémy;
- priebežné overovanie porozumenia zadaniu a možnosť opakovania alebo preformulovania inštrukcie.

Pri žiakoch s vývinovými poruchami učenia sa napríklad nehodnotia špecifické pravopisné chyby, ak nie je cieľom overenia konkrétne gramatické pravidlo, nepenalizuje sa znížená kvalita písma alebo neúhladnosť grafického prejavu a zohľadňuje sa pomalšie tempo čítania alebo písania. Pri matematike sa zohľadňuje správnosť logického postupu aj v prípade numerickej chyby spôsobenej dyskalkúliou.

Pri žiakoch s narušenou komunikačnou schopnosťou sa hodnotí najmä obsah a porozumenie, nie kvalita rečového prejavu. V odôvodnených prípadoch sa môže forma a rozsah jazykovo náročných výstupov primerane prispôbiť komunikačným možnostiam žiaka.

Pri žiakoch s poruchou aktivity a pozornosti sa vytvárajú podmienky, v ktorých môže žiak preukázať učebné výstupy bez neprimeraného vplyvu oslabení pozornosti, impulzivity a regulácie správania. Hodnotí sa učebný výstup, nie miera sebakontroly tam, kde regulácia správania nie je cieľom vzdelávania.

7. Osobitosti podľa druhu zdravotného znevýhodnenia

7.1 Vývinové poruchy učenia (VPU)

Pri žiakoch s VPU škola prispôsobuje vzdelávací proces individuálnym možnostiam a schopnostiam. Systematicky sa podporuje rozvoj jazykových a kognitívnych funkcií, efektívnych stratégií čítania, písania a počítania a nácvik práce s kompenzačnými pomôckami.

Žiak sa učí samostatne využívať učebné a kompenzačné stratégie, zodpovedne využívať digitálne nástroje a kompenzačné funkcie, komunikovať svoje potreby a primerane regulovať emócie súvisiace s učebnou záťažou. Úpravy môžu byť realizované priamo vo vyučovaní alebo prostredníctvom predmetu zameraného na rozvoj špecifických funkcií podľa potrieb žiaka.

7.2 Narušená komunikačná schopnosť (NKS)

Pri žiakoch s NKS škola prispôsobuje obsah a spôsob komunikácie tak, aby bol zrozumiteľný a dostupný. Podľa potreby využíva logopedické a komunikačné pomôcky, digitálne technológie, komunikátory a alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu.

Rozvíjajú sa komunikačné schopnosti, sociálne vzťahy a stratégie na zvládanie komunikačných zlyhaní. Podľa potrieb žiaka môže byť do obsahu vzdelávania zaradená logopedická intervencia. Pri hodnotení sa preferuje overenie porozumenia a obsahu pred kvalitou verbálneho prejavu.

7.3 Porucha aktivity a pozornosti (PAP)

Pri žiakoch s PAP sa systematicky rozvíja sebaregulácia emócií a správania, sociálne vzťahy, zvládanie záťažových situácií a exekutívne funkcie, najmä pozornosť, plánovanie, sebaorganizácia a vytrvalosť.

Vo vyučovaní sa využívajú jasné a krátke inštrukcie, vizuálne podporné prvky, členenie úloh na menšie kroky, kontrolné zoznamy a vizuálne časové harmonogramy. Pri hodnotení možno využiť kratšie úlohy, priebežné hodnotenie čiastkových krokov, predĺžený čas, prestávky a individuálne tempo práce.

7.4 Porucha správania (PS)

Pri žiakoch s PS sa rozvíja sebaregulácia emócií, sociálne vzťahy, pozitívne sociálne správanie, riešenie problémov a zvládanie záťažových situácií, učenie a pozitívna identita.

Pri hodnotení sa vedomostný výkon hodnotí oddelene od hodnotenia správania. Rozlišuje sa medzi prejavmi poruchy správania a vedomým porušením pravidiel. Hodnotí sa aj individuálny pokrok, snaha, zapojenie, spolupráca a sebaregulácia.

7.5 Autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy

Pri žiakoch s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami škola vytvára predvídateľné, štruktúrované a rešpektujúce prostredie. Podľa potrieb žiaka sa využívajú vizuálne rozvrhy, postupové schémy, kontrolné zoznamy, komunikačné systémy a ďalšie asistenčné a kompenzačné pomôcky.

Rozvíjajú sa najmä komunikácia, sociálne interakcie, porozumenie a organizácia činností, regulácia emócií, zvládanie stresu a samostatnosť. Pri hodnotení sa využíva jasná štruktúra úloh, vopred známe kritériá, individuálne tempo, menšia skupina alebo individuálne overovanie a jednoduchý, jednoznačný jazyk zadania.

7.6 Mentálne postihnutie (MP)

Pri žiakoch s MP sa zohľadňuje stupeň mentálneho postihnutia a individuálne potreby žiaka. Pri ľahkom stupni sa plnia rovnaké ciele ako u žiakov bez zdravotného znevýhodnenia s prihliadnutím na znevýhodnenie a uplatňujú sa podporné opatrenia v potrebnej miere a intenzite.

Pri strednom, ťažkom alebo hlbokom stupni MP sa postupuje podľa príslušného rámcového učebného plánu a obsahu vzdelávania určeného pre daný stupeň. Hodnotenie je zamerané na individuálny pokrok, funkčné spôsobilosti, mieru samostatnosti a praktické využitie získaných zručností.

7.7 Chorí alebo zdravotne oslabení žiaci (CHaZO)

Pri žiakoch chorých alebo zdravotne oslabených sa zohľadňuje charakter a stupeň ochorenia, proces liečby a aktuálny zdravotný stav. Výkonové štandardy a podporné opatrenia sa prispôbujú zdravotnému stavu a individuálnym potrebám žiaka.

V škole sa žiaci vzdelávajú spoločne s ostatnými žiakmi, ak to ich zdravotný stav umožňuje. Pri dlhodobej hospitalizácii a návrate do kmeňovej školy škola zohľadňuje dostupné odborné odporúčania a umožní adaptačné obdobie s postupným návratom k bežnej záťaži.

7.8 Telesné postihnutie (TP)

Pri žiakoch s telesným postihnutím sa zabezpečuje prístupnosť vzdelávania, zohľadňuje sa ich motorické obmedzenie a podľa potreby sa využívajú kompenzačné, asistenčné a digitálne technológie.

Podľa individuálnych potrieb možno upraviť pracovné miesto, polohu tela, spôsob písania a grafomotorických činností a využívať klávesnicu alebo alternatívne vstupy do počítača ako náhradu písania rukou. Rozvíjajú sa komunikačné, grafomotorické a pohybové zručnosti.

7.9 Zrakové postihnutie (ZP)

Pri žiakoch so zrakovým postihnutím sa zohľadňuje miera zachovaných zrakových funkcií a podľa potreby sa využívajú optické, hmatové, digitálne a ďalšie kompenzačné pomôcky.

Podľa individuálnych potrieb sa upravuje veľkosť a forma textu, využívajú sa reliéfne materiály, zväčšenie, hmatové a sluchové podnety, digitálne technológie a vhodné pomôcky na orientáciu a mobilitu. Rozvíjajú sa senzorické, sociálne a komunikačné zručnosti, digitálne zručnosti a zručnosti pre priestorovú orientáciu.

7.10 Sluchové postihnutie (SP)

Pri žiakoch so sluchovým postihnutím sa zohľadňuje druh, typ a stupeň straty sluchu. Podľa individuálnych potrieb sa využívajú sluchové a kompenzačné pomôcky, najmä načúvacie prístroje, kochleárny implantát alebo FM systém, ako aj digitálne nástroje podporujúce komunikáciu a učenie.

Podľa potrieb žiaka škola zabezpečí primeranú komunikačnú formu a v prípade potreby tlmočníka posunkového jazyka. Obsah a formy vzdelávania sa upravujú tak, aby boli dostupné a zrozumiteľné; požiadavky viazané na sluchovú skúsenosť, výslovnosť, intonáciu, spev alebo niektoré činnosti sa upravujú podľa druhu a stupňa straty sluchu.

8. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním (VIN)

Výchova a vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa realizuje v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a s prihliadnutím na ich individuálne možnosti, potenciál a potreby.

Pri žiakoch s VIN sa rozvíjajú najmä metakognitívne zručnosti, tvorivé a kritické myslenie, argumentácia, vytrvalosť a samostatnosť pri riešení dlhodobých úloh, sociálno-emocionálne spôsobilosti, tvorivosť a iniciatívnosť.

Úpravy obsahu sa realizujú najmä rozšírením, prehĺbením a obohatením učiva podľa potenciálu, schopností, záujmov a tempa práce žiaka. Žiakom sa umožňuje riešenie komplexnejších úloh, prepájanie poznatkov v širších súvislostiach, experimentovanie, tvorba vlastných projektov a rozvoj tém podľa ich záujmu.

Pri hodnotení sa zohľadňujú vývinové, osobnostné a emočné špecifiká žiaka s nadaním. Hodnotí sa individuálny pokrok a kvalita procesu učenia, nie porovnávanie s výkonom rovesníkov. Škola zároveň podporuje psychickú pohodu, zdravý sebaobraz a ochranu pred psychickým preťažením, perfekcionizmom a neprimeraným tlakom na výkon.

9. Individuálny vzdelávací program

Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu sa postupuje v zmysle vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. IVP je dynamický dokument, ktorý sa priebežne vyhodnocuje a upravuje podľa aktuálnych potrieb žiaka. Frekvencia jeho prehodnocovania vychádza z individuálneho vývinu žiaka a účinnosti poskytovaných podporných opatrení.

Do IVP možno podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie začleniť vyučovacie predmety na napĺňanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. IVP môže upravovať obsah, metódy, formy, organizáciu vzdelávania, podmienky a spôsob hodnotenia podľa individuálnych potrieb žiaka.

Na tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní IVP spolupracujú podľa potreby pedagogickí a odborní zamestnanci školy, školský podporný tím, zariadenie poradenstva a prevencie a zákonný zástupca žiaka.

10. Individuálne vzdelávanie

Ak zdravotný stav žiaka neumožňuje jeho účasť na výchove a vzdelávaní v škole, plní školskú dochádzku osobitným spôsobom formou individuálneho vzdelávania v súlade s platnou legislatívou.

Správanie žiaka, ktoré súvisí s nedostatkom porozumenia, zručností alebo nedostatočne nastavenými podpornými opatreniami, nie je indikáciou pre jeho individuálne vzdelávanie. Pred rozhodnutím o individuálnom vzdelávaní škola preukázateľným spôsobom vyčerpá všetky možnosti na to, aby bol žiak vzdelávaný v priestoroch školy.

11. Školský podporný tím

Školský podporný tím sa podieľa na koordinácii a poskytovaní podpory žiakom podľa ich individuálnych potrieb a na vytváraní inkluzívneho prostredia.

Na činnosti tímu sa podľa personálnych možností školy podieľajú pedagogickí a odborní zamestnanci školy. Tím podľa potreby spolupracuje so zákonnými zástupcami, zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími odborníkmi.

Podľa potreby sa podieľa najmä na:

- identifikácii individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov;
- koordinácii a realizácii podporných opatrení;
- preventívnej, intervenčnej a poradenskej podpore;
- metodickej podpore pedagogických zamestnancov;
- spolupráci pri tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní IVP;
- spolupráci so zákonnými zástupcami;
- spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie;
- monitorovaní a vyhodnocovaní poskytovanej podpory.

12. Duševné zdravie a inkluzívne prostredie

Škola vytvára bezpečné, predvídateľné, podporné a rešpektujúce prostredie. Pri žiakoch so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním podporuje akceptáciu vlastných možností a limitov, psychickú odolnosť, zdravý sebaobraz, zvládanie stresu a frustrácie a bezpečné sociálne vzťahy.

Podľa individuálnych potrieb žiaka sa prijímajú opatrenia na zníženie nadmernej záťaže, predchádzanie komunikačnej alebo sociálnej frustrácii a podporu úspešného začlenenia žiaka do triedneho kolektívu.

13. Monitorovanie a vyhodnocovanie podpory

Škola priebežne sleduje poskytovanie a účinnosť podpory. Pri vyhodnocovaní zohľadňuje individuálny vývin žiaka, jeho aktuálne potreby, dosiahnuté vzdelávacie výstupy, mieru samostatnosti a účinnosť poskytovaných podporných opatrení.

Ak sa potreby žiaka zmenia alebo poskytovaná podpora nie je dostatočne účinná, škola podľa potreby upraví nastavenie podpory v spolupráci s príslušnými pedagogickými a odbornými zamestnancami a zariadením poradenstva a prevencie.

10 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu žiaka – cudzinca sa vždy berie ohľad najmä na jeho individuálne výchovno-vzdelávacie potreby, úroveň jeho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a jeho individuálne osobitosti.

Pri výchove a vzdelávaní žiaka – cudzinca škola podľa potreby uplatňuje podporné opatrenia zamerané najmä na úpravu metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia.

Podľa potreby sa poskytuje podpora pri osvojovaní si štátneho (slovenského) jazyka, ak je to u daného žiaka potrebné. Škola pri tom zohľadňuje úroveň ovládania slovenského jazyka žiakom a jeho doterajšie vzdelávacie skúsenosti.

Pri vzdelávaní žiaka – cudzinca sa podľa potreby využívajú rôzne kompenzačné a špeciálne edukačné pomôcky a primerané didaktické prostriedky.

Škola podľa potreby identifikuje vzdelávacie potreby, prekážky a bariéry vo výchove a vzdelávaní žiaka – cudzinca formou pedagogickej, prípadne orientačnej diagnostiky alebo monitoringu a hodnotenia rizík u jednotlivých žiakov.

Úroveň ovládania vyučovacieho jazyka škola zohľadňuje aj pri vzdelávaní žiaka v ostatných vyučovacích predmetoch.

Pri hodnotení žiaka – cudzinca škola zohľadňuje jeho individuálne možnosti, úroveň ovládania vyučovacieho jazyka a podmienky, v ktorých sa vzdeláva. Podľa potreby sa upravuje forma, spôsob a podmienky overovania jeho vedomostí a zručností tak, aby jazyková bariéra nebola neprimeranou prekážkou pri preukazovaní dosiahnutých vzdelávacích výsledkov.

Škola vytvára podmienky na postupné začlenenie žiaka – cudzinca do triedneho kolektívu a školského prostredia, podporuje jeho sociálne začlenenie, komunikáciu a vytváranie pozitívnych vzťahov so spolužiakmi.

Pri poskytovaní podpory škola podľa potreby spolupracuje so zákonnými zástupcami žiaka, pedagogickými a odbornými zamestnancami školy, školským podporným tímom a zariadením poradenstva a prevencie.

11 Kritéria hodnotenia žiakov pre 1. cyklus

V kurikulárnej reforme sa dôraz presúva z tradičného klasifikačného hodnotenia známkami na komplexnejšie **slovné a formatívne hodnotenie**.

Hodnotenie žiakov by malo byť dynamickým odrazom toho, ako žiak napreduje a akými spôsobmi zdoláva výzvy. Žiak by mal poznať cieľ, kritériá a mal by mať hodnotiteľa ako sprievodcu svojho rastu.

Hodnotenie má predovšetkým reflexívnu, motivačnú a sociálnu funkciu. Má podporovať u žiaka radosť z učenia sa, úspechov svojich aj spolužiakov. Nemá vytvárať konkurenčné, ale spolupracujúce prostredie, v ktorom je každý dôležitý a výnimočný. Prevažovať má podpora, povzbudenie, pozitívny a rešpektujúci prístup.

Úlohou vyučujúcich je nielen hodnotiť pravdivo a spravodlivo, ale zároveň podporovať a viesť všetkých žiakov k sebahodnoteniu, aby si vytvárali obraz o sebe, uvedomovali si silné a slabé stránky, príležitosti a možnosti vo vzťahu k dosahovaniu vzdelávacích štandardov a k sebarozvoju.

Hodnotenie výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní patrí medzi podporné opatrenia, ktoré škola poskytuje / §145a, písm.b, zákon 182/2023/

Typy komplexného hodnotenia vytvárajú spätnú väzbu počas výučby a môžu sa používať na úpravu vyučovania a učenia sa, na zlepšenie dosahovania vzdelávacích cieľov:

diagnostické hodnotenie	Hodnotenie poskytované na začiatku vyučovacieho procesu s cieľom určiť, čo a koľko toho žiak už vie, dokáže, zvládne v konkrétnom učive.
priebežné hodnotenie	Vykonáva sa pravidelne počas celého procesu výučby jej aktérmi, ako postupné monitorovanie a posudzovanie pokroku žiakov v učení sa.
adaptívne hodnotenie	Vykonáva ho program na počítači po odpovedaní na skúšobné otázky, alebo po vyriešení učebných úloh prispôbených spôsobilostiam žiakov.
referenčné hodnotenie	Slúži na získanie údajov o učení sa žiakov národnými alebo komerčnými skúškami používanými v systéme hodnotenia kvality školy.
celkové hodnotenie	Vykonáva sa na určenie celkovej úrovne spôsobilosti žiakov. Zvyčajne sú hodnotené na základe referenčnej hodnoty platnej pre skúšaných žiakov.

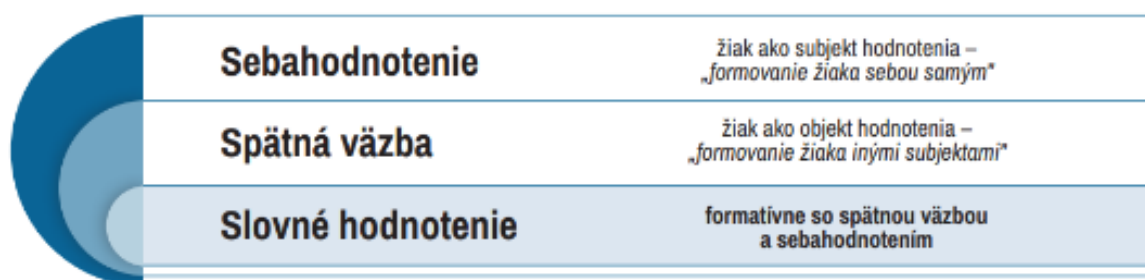
Formy hodnotenia

V 1. cykle vzdelávania používame **slovné hodnotenie**.

Slovné hodnotenie je hodnotiaci opis toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete. Súhrnné hodnotenie vykonané formou slovného hodnotenia obsahuje aj informáciu o tom, či žiak splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.

Slovné hodnotenie **má presnejšiu informačnú hodnotu** pre žiaka a jeho zákonných zástupcov ako klasifikácia. Preto by slovné hodnotenie malo dominovať, lebo prináša žiakovi dobrý štart pre budovanie motivácie k učeniu sa a formovania vzťahu k škole.

Slovné hodnotenie žiaka:

Sebahodnotenie žiaka je formovaním seba samého. Žiak sa povzbudzuje, aby sám hodnotil svoj pokrok na základe pravidiel a noriem, čo by potreboval zmeniť, na čo by sa chcel viac zamerať, čo vie, a čo si musí viac precvičiť atď. Sebahodnotením žiak preberá zodpovednosť na seba a vlastné učenie sa. Zároveň podporuje rozvoj kritického myslenia a sebauvedomenia žiaka.

Spätá väzba má hlavne ústnu podobu opisnej, podporujúcej alebo posudzovacej komunikácie. Spätnú väzbu žiak nezískava len na konci učebnej činnosti či vyučovacej hodiny, ale aj počas nich, aby bol spätne informovaný vždy, keď to môže mať v jeho učení najlepší účinok. Najúčinnější spätá väzba je tá, ktorú žiaci využijú na svoje vlastné zlepšenie sa. Pri spätnej väzbe je dôležité naučiť sa pracovať aj s chybou.

Slovné hodnotenie – formatívne hodnotenie sa vzťahuje na priebežnú každodennú spätnú väzbu, diskusiu a podporu zo strany vyučujúcich. Má usmerňovať a podporovať, viesť žiakov k dosiahnutiu cieľov, zlepšovať ich výkony, podporovať zručnosti žiakov v oblasti učenia sa, vzájomného hodnotenia a sebahodnotenia. Jeho cieľom je poskytnúť žiakovi jeho silné a slabé stránky. Ide o každodenné hodnotenie vedomostí a zručností, ktoré prináša užitočnú informáciu o aktuálnom stave vedomostí a zručností žiaka.

Rovesnícke hodnotenie sa definuje ako systematický proces, v ktorom si žiaci navzájom poskytujú spätnú väzbu na svoje práce alebo výkony. Ide o konštruktívny a cieleň dialóg, ktorý má za cieľ podporiť a posilniť učenie. Rovesnícke hodnotenie v kurikulárnej reforme slúži ako silný nástroj **formatívneho hodnotenia**, ktorého hlavným cieľom je rozvoj kompetencií žiakov, nie len posudzovanie ich vedomostí. Týmto sa posilňuje aktívne zapojenie žiakov do vzdelávacieho procesu a buduje sa kultúra spolupráce a vzájomného rešpektu.

Kľúčové princípy slovného hodnotenia v kurikulárnej reforme:

- **Zameranie na individuálny pokrok:** Namiesto porovnávania žiakov medzi sebou sa hodnotí ich vlastný pokrok vo vzťahu k vzdelávacím cieľom. Učiteľ popisuje, čo žiak už vie, čo sa mu darí a kde má ešte priestor na zlepšenie.
- **Podpora vnútornej motivácie:** Cieľom je odbúrať strach z "zlých známok" a podporiť radosť z učenia. Slovné hodnotenie aktivizuje vnútornú motiváciu, pretože sa neorientuje na súťaživosť, ale na osobný rast.
- **Formatívne hodnotenie:** Okrem sumatívneho hodnotenia na konci roka sa kladie obrovský dôraz na formatívne hodnotenie, ktoré prebieha priebežne počas celého vyučovania. Učiteľ poskytuje žiakovi neustálu spätnú väzbu, ktorá mu pomáha pochopiť, čo robí dobre a ako sa môže posunúť ďalej.
- **Sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie:** Žiaci sú aktívne zapájaní do procesu hodnotenia. Učia sa reflektovať na svoje vlastné výkony, stanovovať si ciele a hodnotiť prácu svojich spolužiakov. To podporuje ich zodpovednosť a kritické myslenie.
- **Komplexnosť hodnotenia:** Slovné hodnotenie nie je len o "vedomostiach". Zahŕňa aj hodnotenie kompetencií a zručností (napr. spolupráca, kritické myslenie, riešenie problémov), ktoré sú v novom kurikule kľúčové.

Formy slovného hodnotenia

- **Okamžitá spätná väzba:** Učiteľ poskytuje žiakovi hodnotenie priamo počas vyučovania, napríklad po odpovedi, riešení úlohy alebo účasti na aktivite, čím okamžite podporuje jeho ďalšie učenie.
- **Rozhovor o výkone:** Individuálny alebo skupinový rozhovor, v ktorom učiteľ analyzuje žiakov pokrok, identifikuje silné stránky a navrhuje konkrétne kroky na zlepšenie.
- **Motivačné povzbudenie:** Krátke slovné ocenenie úsilia a pokroku žiaka s cieľom posilniť jeho sebadôveru a vnútornú motiváciu pokračovať v učení.
- **Smerovanie otázkami:** Učiteľ vedie žiaka k hlbšiemu premýšľaniu o vlastnom učení prostredníctvom otvorených otázok, ktoré podporujú sebareflexiu a rozvoj kritického myslenia.
- **Spoločná reflexia:** Učiteľ a žiak spoločne hodnotia splnenie cieľov, pričom žiak dostáva priestor na vyjadrenie svojho pohľadu a sebahodnotenie.
- **Hodnotenie založené na porovnaní s predchádzajúcim výkonom:** Učiteľ neporovnáva žiaka s ostatnými, ale so sebou samým, čím zdôrazňuje jeho osobný pokrok a individuálne zlepšenie.
- **Peer feedback (spätná väzba od spolužiakov):** Žiaci sa učia hodnotiť prácu svojich spolužiakov, čím rozvíjajú analytické a komunikačné schopnosti, ako aj schopnosť vnímať rôzne pohľady.
- **Sebahodnotenie žiaka:** Žiak dostáva priestor na vlastné hodnotenie svojho výkonu, čím sa učí reflektovať svoju prácu a stanovovať si ďalšie ciele.

Kritériá hodnotenia v 1. cykle základnej školy sú formulované tak, aby zohľadňovali:

- **Znalosť a pochopenie učiva:** Schopnosť žiaka/žiačky rozumieť a aplikovať učivo v praxi.
- **Úroveň čítania a písania:** Schopnosť čítať s porozumením a písať gramaticky správne.
- **Komunikačné schopnosti:** Schopnosť efektívne komunikovať ústne aj písomne.
- **Pracovné návyky a správanie:** Prístup k učeniu, pravidelnosť v plnení povinností a spolupráca s ostatnými žiakmi a učiteľom.
- **Kreativita a samostatnosť:** Schopnosť žiaka/žiačky prejavovať vlastné nápady a pracovať samostatne.

Nástroje hodnotenia

- Pozorovanie žiaka pri aktivitách (práca v skupine, experimenty)
- Rozhovory a diskusie
- Lapbooky, projekty, výstupy z bádateľských aktivít
- Pracovné listy a úlohy z učebnice
- Digitálne nástroje (interaktívne cvičenia, didaktické hry)
- Ústne a písomné overovanie – krátke otázky, kvízy, didaktické hry
- Praktické úlohy – pokusy, pozorovania, merania, starostlivosť o rastliny/zvieratá
- Projekty – jednoduché projekty
- Portfólio prác – skupinové projekty, pracovné listy, zápisky z pozorovania.

Hodnotenie vedomostí:

- vstupné, polročné a výstupné testy – hodnotenie počtom získaných bodov
 - percentá úspešnosti
- previerky počas roka / podľa zváženia a potreby učiteľa / – počet získaných bodov
- diktáty – počet chýb
- aktivita na vyučovaní, ústne odpovede – slovné hodnotenie prostredníctvom Edupage

Učitelia pravidelne informujú žiakov a ich zákonných zástupcov o priebehu učenia, pokroku a dosiahnutých výsledkoch žiakov.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a s vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (ďalej „vyhláška o ZŠ“), ktoré ustanovujú zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov v základnej škole.

1.ročník

Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Komunikačná interakcia	veku primerane komunikuje s komunikačným partnerom - poďakovanie, ospravedlnenie, prosba, otázka, nesúhlas, podať a poskytnúť informáciu	priebežné
Hovorená produkcia	- sformuluje jednoduchú informáciu – príbeh, zážitok, skúsenosť - dramatizuje s pomocou učiteľa vhodné literárne texty	priebežné
	- dodržiava spisovnú výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska) - kladie otázky a odpovie na otázky k čítanému alebo počúvanému textu	súhrnné 1.a 2. polrok
Písaná produkcia	- píše automatizovane a čitateľne tvary písmen slovenskej abecedy - písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Vecná recepcia	- prečíta primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu - vyvodzuje a identifikuje základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu - sluchovo analyzuje zvukové jednotky hovorenej reči (slová, slabiky, hlásky)	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Zážitková recepcia	- rozpoznáva a identifikuje literárne postavy (charakter, vlastnosti, opis prostredia, situácie), s pomocou ilustrácie aj bez nej - vyjadruje postoj k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a téme - vyrozpráva svoje zážitky z návštevy kultúrneho podujatia	priebežné
	- aktivita na vyučovaní - tímová spolupráca a rešpektovanie iných spolužiakov - dokáže prezentovať vlastnú prácu, nájsť a opraviť chyby	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Počúvanie porozumením	• pomenuje farby, čísla, časti tela, členov rodiny, zvieratá, školské potreby, časti domu a potravín • opis predmetov, osôb a zvierat podľa farby, veľkosti, polohy alebo vlastností • opakuje jednoduché vety a štruktúry podľa vzoru („it’s red.“, „this is my...“, „i’m happy.“) • porozumie jednoduchým pokynom učiteľa, krátkym textom, piesňam a riekankám	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústny prejav	• pozdravy: používa pozdravy pri príchode a lúčení • predstaví seba a iné osoby • vyjadruje pocity, potreby a základné stavy („i’m scared.“, „i’m hungry.“, „i’m cold.“) • spolupracuje v skupine pri hrách, projektoch a rolových aktivitách	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústna interakcia	• počúva inštrukcie učiteľa, spolužiakov, nahrávok a piesní • spieva a rytmizuje jednoduché piesne a riekanky • číta obrázkové kartičky, známe slova a symboly • píše krátke slová (napr. cat, dog, red), prípadne dopĺňa písmená a slová do obrázkov • hrá rolové hry (nakupovanie, opisovanie domu, predstavenie rodiny)	priebežné
	• rešpektuje pravidlá triedy, hier a skupinovej práce • pomáha spolužiakom pri aktivitách a projektoch • ochraňuje prírodu, zvieratá a vlastné prostredie • pozná tradície a sviatky (halloween, christmas, easter)	priebežné súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Čísla a operácie s číslami	- používa prirodzené čísla v obore do 20 - píše správne prirodzené čísla v obore do 20 - sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20s použitím pamäťových a písomných algoritmov - rieši jednoduché slovné úlohy, určuje súčet, rozdiel - rozumie zväčšeniu alebo zmenšeniu daného čísla v obore do 20- o niekoľko - vie určiť súčet viacerých sčítancov	priebežné súhrnné 1.a 2. polrok
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	- identifikuje a tvorí jednoduché postupnosti - pozná, navrhuje a aplikuje jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie	priebežné
Geometria	- orientuje sa v rovine a priestore - nájde správnu cestičku pri orientácii v priestore - rozlišuje súmerné útvary - tvorí jednoduché osovo súmerné rovinné útvary - pozná základné vlastnosti jednoduchých geometrických rovinných útvarov - rozlišuje a pomenuje jednoduché geometrické rovinné útvary - rozlišuje a pomenuje jednoduché geometrické priestorové útvary	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Organizmus	- rozpozná a pomenuje základné zmysly človeka - skúma rastliny a živočíchy - rozdelí ich podľa spoločných znakov do skupín - pomenuje niektoré domáce zvieratá, rastliny, stromy - rozlišuje základné časti rastlín - pomenuje základné časti rastliny	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	- správa sa ohľaduplne k zvieratám a rastlinám - pozoruje prírodu očami, ušami, hmatom – vie svoje pozorovanie pomenovať - roztriedi živú a neživú prírodu podľa jednoduchých znakov (farba, veľkosť, tvar)	priebežné
Látky	opíše a rozpozná základné rozdiely medzi živou a neživou prírodou	súhrnné 1.a 2. polrok
	- poznáva prírodné javy - neživá príroda (svetlo, čas, voda) - nakreslí alebo znázorní pozorovaný jav	priebežné
	- prejavuje záujem o objavovanie v prírode - správa sa ohľaduplne k zvieratám a rastlinám - dodržiava základné pravidlá bezpečnosti v triede a na vychádzke - dokáže pracovať tímovo, zapája sa do spoločnej práce v skupine - vie prezentovať vlastnú prácu - zapája sa do jednoduchého pokusu alebo demonštrácie	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Geografický komponent	- rozlišuje orientáciu – vpravo, vľavo - rozozná druhy dopravy - vie odpovedať na jednoduché otázky a vie klásť otázky týkajúce sa zadanej témy - rozpráva podľa obrázka - pozná plody záhrady - rozlišuje typy krajiny – les, rybník, sad a pod. - pozná základné pojmy súvisiace s počasím	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	- dokáže rozlíšiť vzdialenosť objektu - pozná svoje okolie školy - vie pomenovať kľúčové osoby v škole - vie pomenovať prvky a objekty vo svojom okolí - pozná farbu, tvar, veľkosť, zvuk pozorovaných objektov - pozoruje okolie a získava potrebné informácie na riešenie jednoduchej úlohy - čistota okolia – triedenie odpadu, starostlivosť o zdravie	priebežné
Občiansky komponent	- vie vyzdvihnúť jedinečnosť svojho spolužiaka, opísať jeho vonkajšie vlastnosti - slušne komunikuje, zdvorilo sa správa v kolektíve - pozná členov rodiny a vzťahy medzi členmi rodiny - spolupracuje v skupine, dodržiava pravidlá tímovosti, komunikuje s členmi skupiny - rešpektuje spolužiakov	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Dejepisný komponent	- orientuje sa na hodinách a v kalendári - rozlišuje pracovné a voľnočasové aktivity - pozná dni v týždni, denný režim	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	- dodržiava základné pravidlá bezpečnosti v triede a na vychádzke - dokáže pracovať tímovo, zapája sa do spoločnej práce v skupine - vie prezentovať vlastnú prácu - zapája sa do jednoduchého tímového projektu alebo demonštrácie	priebežné

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Technika	• pracuje s tvrdnúcim a netvrdnúcim modelovacím materiálom • pozná prírodné a technické materiály – možnosti ich využitia • zhotovuje výrobky z rôznych prírodných a technických materiálov • oboznamuje sa s pojmami recyklácia, upcyklácia • tvorí budovy, objekty a konštrukcie • znázorňuje budúce povolania, záľuby • výtvarne znázorňuje domáce spotrebiče	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Zručnosti	• aplikuje kreativitu, originalitu prevedenia • snaží sa aktívne pristupovať k práci • vytrvalosť, schopnosť dokončiť prácu • zvládnutie pracovnej techniky • zanechá umelecký dojem pri práci • dodržiava základné pokyny pri práci • prezentuje vlastné produkty • reflexia vlastnej práce	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	• podporuje a pomáha svojim spolužiakom • vie pochváliť prácu iných • vie byť vytrvalý a je schopný dokončiť svoju prácu • dokáže posúdiť svoju prácu, čo sa mu podarilo, čo by mohlo byť lepšie... • dbá o estetiku svojej práce	priebežné

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Spev	• spieva detské a ľudové piesne primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – a1) • spieva rôznorodé piesne v skupine, a capella i s inštrumentálnym sprievodom • zapája sa do speváckych súťaží	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Hudobno – pohybové vyjadrenie hudby	• vyjadruje pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, výtvarne, spontánnym pohybom • spolupracuje pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, má záujem o hudbu a hudobné činnosti, aktívne sa zapája	priebežné
Hra na hudobnom nástroji	• rytmizovanie a melodizovanie reči v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice	priebežné
	• má záujem o hudobné činnosti a ochotu učiť sa nové veci • vie spolupracovať v skupinových projektoch, rešpektovať sa navzájom a prispieť k spoločnému hudobnému prejavu • snaží sa posúdiť svoj vlastný výkon, vie, v čom sa zlepšil, a čo by mohol robiť lepšie	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Tvorivosť a originalita	• experimentuje s rôznymi technikami – kreslenie, maľovanie, modelovanie • tvorí pomocou rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov • výtvarne dokáže tvoriť v interiéri aj exteriéri • vie rozpoznať základné prvky / bod, línia, tvar, farba..../	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Umenie a vizuálna kultúra	• vyjadruje zmyslové vnemy z okolia • aplikuje predstavivosť a fantáziu • vie pracovať v priestore na papieri • dokáže prezentovať vlastnú prácu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	• má tvorivý prístup k činnostiam • dokáže spolupracovať • rešpektuje výtvarné postupy a pravidlá kolektívnej práce • vie byť vytrvalý a je schopný dokončiť svoju prácu • dokáže posúdiť svoju prácu, čo sa mu podarilo, čo by mohlo byť lepšie... • dbá o estetiku svojej práce	priebežné

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Zdravie a životný štýl	- dodržiava základné hygienické pravidlá pri cvičení - ovláda správne držanie tela - stará sa o zdravý životný štýl	priebežné
Telesná a pohybová výkonnosť	- aktívne sa snaží o dosiahnutie lepšieho výkonu - reaguje na zmeny v priestore - má zodpovedné správanie, dodržiava bezpečnosť pri vykonávaní jednotlivých cvičení - pozná názvy konkrétnych cvikov - zvláda všeobecnú pohybovú výkonnosť, fyzickú zdatnosť a ovláda schopnosti s prihliadnutím na individuálne možnosti žiaka - koordinácia, obratnosť, rýchlosť, kondícia a celková zdatnosť žiaka	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Šport a pohyb	- vie prijať výhru a prehru - pozná dodržiava pravidlá fair play pri hre - osvojuje si základné telovýchovné činnosti, pravidlá, vedomosti o hygiene a bezpečnosti - rešpektuje pravidlá pohybových hier	priebežné
	- spolupracuje s ostatnými v tíme, rešpektuje spolužiakov a trénerské pokyny - dokáže pracovať v kolektíve a dodržiavať pravidlá tímu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Eticko – osobnostný komponent	- rešpektuje odlišné názory, kultúry a názory spolužiakov - rozpozná, čo je spravodlivé a čo nie, a vie zaujať k tomu postoj - vyjadruje svoje pocity a počúva druhých - rieši konflikty pokojným a nenásilným spôsobom - vie bez urážok vyjadriť kritiku, aj ju prijať - vie sa zapájať do triednych diskusií - zvláda pravidlá spolužitia v triede - spoluvytvára a rešpektuje pravidlá platné v triede a škole - prejavuje úctu k starším - rozozná svoje slabé a silné stránky a dokáže ich ovládať - prejavuje súcit a porozumenie voči druhým	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Kresťanský život	- používa pravidlá dobrej komunikácie vo vzťahoch v rodine a spoločenstve - správa sa k Bohu s rešpektom a úctou - je pozorný k potrebám svojich blízkych - pomáha v každodenných situáciách svojim blízkym - chápe modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom - vníma vieru ako súčasť svojho života	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

2.ročník

Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Komunikačná interakcia	- veku primerane komunikuje s komunikačným partnerom (tykanie, vykanie, poďakovanie, ospravedlnenie, prosba, otázka, nesúhlas), podá a poskytne informáciu - vedie jednoduchý dialóg a kladie vecné otázky	priebežné
Hovorená produkcia	- zhromažďuje základné informácie k téme hovoreného prejavu - vyrozpráva príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku - pomenuje hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti - prednesie jednoduchý príležitostný prejav a literárny text primeraný veku - kladie otázky k obsahu hovoreného prejavu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Písaná produkcia	- píše čitateľne tvary písmen slovenskej abecedy - písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Vecná recepcia	- vytvorí súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti - zhromažďuje základné informácie k téme textu - zapiše hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti - pri písaní uplatňuje osvojené pravopisné pravidlá - prečíta primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu - rozlišuje informáciu, opis a rozprávanie - rozumie textu a pozná jeho slovnú zásobu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Zážitková recepcia	- dramatizuje s pomocou učiteľa vhodné literárne texty - vyrozpráva svoje zážitky z návštev kultúrnych podujatí - spolupracuje v tíme, vie si rozdeliť úlohy a rešpektuje svojich spolužiakov	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Počúvanie / čítanie s porozumením	• pomenuje predmety, zvieratá, jedlá, činnosti, školské veci a prírodné javy • pozná opis osôb, zvierat, miest a predmetov podľa farby, veľkosti, polohy a vlastností • vyjadruje základné potreby, pocity a preferencie („i like / i don't like...“) • opakuje správne formy slov a viet podľa vzoru • rozumie jednoduchým otázkam, krátkym textom, piesňam a nahrávkam	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústny prejav	• používa pozdravy a základné spoločenské frázy v rôznych situáciách • vie predstaviť seba, svoju rodinu a kamarátov • kladie jednoduché otázky („what's this?“, „where is...?“) • odpovedá na otázky krátkymi vetami alebo frázami • spolupracuje v dvojiciach a skupine, v projektoch a hrách	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústna interakcia	• počúva inštrukcie, nahrávky, texty a spolužiakov • číta krátke vety, texty s podporou obrázkov, kartičiek alebo symbolov • spieva a rytmizuje piesne • ovláda hranie rolových hier a dramatizácia krátkych dialógov • pozná tradície a zvyky (children's day, teacher's day)	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Písomný prejav	• píše krátke vety, dopĺňa slová do viet a tvorí jednoduché texty	priebežné
	• rešpektuje pravidlá triedy, hier a skupinovej práce • zdieľa pomôcky a nápady s ostatnými • pomáha spolužiakom pri riešení úloh • tvorí projekty a jednoduché výstupy (plagáty, zošity, kresby) • prezentuje vlastnú prácu pred triedou • spája poznatky z angličtiny s človek a príroda, človek a spoločnosť	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Čísla a operácie s číslami	- používa prirodzené čísla v obore do 100 - píše prirodzené čísla v obore do 100 - sčíta a odčíta prirodzené čísla v obore do 100 s použitím pamäťových a písomných algoritmov - tvorí jednoduché osovo súmerné rovinné útvary - rieši jednoduché slovné úlohy, určí súčet, rozdiel v obore do 100 - ovláda zväčšenie alebo zmenšenie daného čísla v obore do 100- o niekoľko	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	- používa a tvorí jednoduché tabuľky - vie aplikovať jednoduché postupnosti - pozná, navrhuje a aplikuje jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie	priebežné
Geometria	- vykonáva jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka - modeluje jednoduché priestorové útvary - skladá a rozkladá jednoduché priestorové útvary - orientuje sa v rovine a priestore - rieši jednoduché reálne orientačné situácie - rozlišuje súmerné útvary	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	- vecne odpovedá a kladie otázky na otázky týkajúce sa témy - pracuje v skupine aktívne a so záujmom - dodržiava pokyny učiteľa , postup riešenia zadaných úloh, komunikuje s ostatnými členmi skupiny - prezentuje výsledky skupinovej práce - zdvorilo komunikuje	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Energia	• pozná zdroje tepla	priebežné
Zem	• Rozlišuje topenie a rozpúšťanie. Skúma rozpúšťanie látok • popíše priebeh filtrácie • pozná skupenstvá vody • rozpozná druhy pôd, vie identifikovať ich zložky (živé, neživé, odumreté) • rozlišuje úrodnosť pôdy • triedi minerály a horniny podľa pozorovateľných znakov • uvedomuje si, že prírodu treba chrániť • zodpovedne pristupuje k svojmu zdraviu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Organizmus	• identifikuje znaky príbuznosti a rozmanitosti medzi živočíchmi. • určuje živočíchy podľa obrázkov. porovnáva časti tel živočíchov • rozumie potravinovým vzťahom – identifikuje potravinových konkurentov • pozoruje a popíše klíčenie rastlín • porovnáva rast rastlín pri rôznych podmienkach (svetlo, teplo, voda), pomenuje časti rastlín a ich funkcie • rozlišuje druhy rastlín podľa semien/plodov a spôsobu ich šírenia • identifikuje znaky dedičnosti a premenlivosti u rastlín • skúma vegetatívne rozmnožovanie rastlín • vie pomenovať základné orgány kostry a svalovej sústavy. chápe ich funkcie • porovnáva podobnosti/odlišnosti medzi ľuďmi (vzhľad, schopnosti, dedičnosť)	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	• zapája sa do jednoduchého pokusu alebo demonštrácie • prejavuje snahu spolupracovať pri skupinovej práci • zaznamenáva získané údaje do tabuľky alebo grafu • vytvára logické úsudky zo získaných údajov • vyhľadáva konkrétne informácie na základe získaného postupu • prejavuje záujem o skúmanie okolitého prostredia • stará sa o svoje telo a chráni svoje zdravie	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Geografický komponent	• orientuje sa v jednoduchom pláne • pozná základné prírodné, historické a kultúrne prvky vo svojom okolí • pomenuje prvky a objekty vo svojom okolí, dokáže určiť ich polohu a vzdialenosť • vie určiť čas na ručičkových hodinách • dodržiava pravidlá cestnej premávky, pozná dopravu v obci • chráni životné prostredie, vie triediť odpad	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Dejepisný komponent	• vie opísať voľnočasové aktivity • pozná režim dňa • pozná pojmy počasia • pozná členov rodiny a ich vzájomné vzťahy • vie sa orientovať v kalendári	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Občiansky komponent	• vie opísať vonkajšie a vnútorné vlastnosti človeka • pozná pravidlá triedy a dodržiava ich • pomenuje rôzny druhy povolania	priebežné
	• pozoruje svoje okolie, vie rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie • zaznamenáva základné informácie na základe pozorovania, triedi ich na základe kritérií • vecne odpovedá a kladie otázky na otázky týkajúce sa témy • pracuje v skupine aktívne a so záujmom • dodržiava pokyny učiteľa, postup riešenia zadaných úloh, komunikuje s ostatnými členmi skupiny • prezentuje výsledky skupinovej práce • zdvorilo komunikuje	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Technika	• pracuje s tvrdnúcim a netvrdnúcim modelovacím materiálom • pozná prírodné a technické materiály – možnosti ich využitia • zhotovuje výrobky z rôznych prírodných a technických materiálov • oboznamuje sa s pojmami recyklácia, upcyklácia • tvorí budovy, objekty a konštrukcie • znázorní budúce povolania, záľuby • skonštruje domáci spotrebič • konštrukcia pomocou jednoduchého návodu • opis povolania podľa pracovnej činnosti • pracuje s rôznym druhom materiálu – plast, kov, textil	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Zručnosti	• aplikuje kreativitu, originalitu prevedenia • snaží sa aktívne pristupovať k práci • vytrvalosť, schopnosť dokončiť prácu • zvládnutie pracovnej techniky • zanechá umelecký dojem pri práci • dodržiava základné pokyny pri práci • prezentuje vlastné produkty • reflexia vlastnej práce	priebežne
	• podporuje a pomáha svojim spolužiakom • vie pochváliť prácu iných • vie byť vytrvalý a je schopný dokončiť svoju prácu • dokáže posúdiť svoju prácu, čo sa mu podarilo, čo by mohlo byť lepšie... • kreativita a originalita prejavu	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Umenie a vizuálna kultúra	• pracuje s rôznymi technikami – kreslenie, maľovanie, grafika, priestorová tvorba, modelovanie... • tvorivo pozná a používa rôzne materiály pri vlastnej tvorbe • výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri • tvorivým spôsobom používa techniky ľudového remesla • umelecky vyjadrí svoje zážitky z divadelného predstavenia, výstavy, exkurzie....	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
	• využíva svoju fantáziu a predstavivosť • reflektuje slabé a silné stránky pri tvorbe • spolupracuje na tvorbe kolektívneho diela • rešpektuje pravidlá kolektívnej práce	priebežné

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Spev	• spieva detské a ľudové piesne primerane po melodickkej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2) • spieva v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, reaguje na taktovacie gestá učiteľa • zapája sa do speváckych súťaží	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Hudobno – pohybové vyjadrenie hudby	• spolupracuje pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, má záujem o hudbu a hudobné činnosti • vyjadruje pocity, charakter i obsah počúvanej skladby verbálne, výtvarne i pohybom • vyjadruje hudbu spontánnym a koordinovaným pohybom • zapamätá si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tanec vo dvojici, prípadne v skupine	priebežné
Hra na hudobnom nástroji	• rytmizuje a melodizuje v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice • hrá na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch.	priebežné
	• má záujem o hudobné činnosti a ochotu učiť sa nové veci • vie spolupracovať v skupinových projektoch, rešpektovať sa navzájom a prispieť k spoločnému hudobnému prejavu • snaží sa posúdiť svoj vlastný výkon, vie, v čom sa zlepšil, a čo by mohol robiť lepšie • aktívne sa zapája do hudobných činností.	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Zdravie a životný štýl	- dodržiava základné hygienické pravidlá pri cvičení - ovláda správne držanie tela - stará sa o zdravý životný štýl	priebežné
Telesná a pohybová výkonnosť	- aktívne sa snaží o dosiahnutie lepšieho výkonu - reaguje na zmeny v priestore - má zodpovedné správanie, dodržiava bezpečnosť pri vykonávaní jednotlivých cvičení - pozná názvy konkrétnych cvikov - zvláda všeobecnú pohybovú výkonnosť, fyzickú zdatnosť a ovláda schopnosti s prihliadnutím na individuálne možnosti žiaka - dokáže predviesť cvičenie pre správne držanie tela v správnej technike - koordinácia, obratnosť, rýchlosť, kondícia a celková zdatnosť žiaka	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Šport a pohyb	- vie prijať výhru a prehru - pozná dodržiava pravidlá fair play pri hre - osvojuje si základné telovýchovné činnosti, pravidlá, vedomosti o hygiene a bezpečnosti - rešpektuje pravidlá pohybových hier	priebežné
	- spolupracuje s ostatnými v tíme, rešpektuje spolužiakov a trénerské pokyny - dokáže pracovať v kolektíve a dodržiavať pravidlá tímu - vie pomôcť pri cvičení svojim spolužiakom - slušne komunikuje	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Eticko – osobnostný komponent	• zvláda negatívne emócie • vytvára priateľstvá a vyrovnáva sa s odmietnutím a osamelosťou • vie prijať zmeny a straty ako súčasť života a dokáže sa poučiť • navrhuje stratégie riešenia problému v rozličných situáciách • vníma vzájomnú úctu, starostlivosť, komunikáciu medzi ľuďmi • samohodnotenie, prijatie kritiky k zlepšeniu výkonu • zdôvodnení zodpovednosť za svoje činy • rešpektuje pravidlá v triede a škole • vyjadruje svoje pocity a počúva druhých • vie sa zapájať do triednych diskusií • zvláda pravidlá spolužitia v triede • rozozná svoje slabé a silné stránky a dokáže ich ovládať	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

KOMPONENT	Očakávaný výstup žiaka	hodnotenie
Kresťanský život	• používa pravidlá dobrej komunikácie vo vzťahoch v rodine a spoločenstve • správa sa k Bohu s rešpektom a úctou • pozná dôležité etapy života Ježiša Krista • je pozorný k potrebám svojich blízkych • vníma prítomnosť zla a hriechu vo svete a v svojom živote • pomáha v každodenných situáciách svojim blízkym • chápe modlitbu ako spôsob komunikácie s Bohom • vníma vieru ako súčasť svojho života, vie ju aplikovať	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok

3.ročník

Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Komunikačná interakcia	- nadviaže kontakt s komunikačným partnerom - vie sa poďakovať a ospravedlniť adresátovi - vedie jednoduchý dialóg a kladie vecné otázky - pozorne počúva partnera v dialógu a reaguje na jeho repliky - vie vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Hovorená produkcia	- vyrozpráva príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku - pozná hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti - prednesie jednoduchý príležitostný prejav - vie korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení - dokáže vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu, uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	priebežné
Písaná produkcia	- píše čitateľne tvary písmen slovenskej abecedy - vie vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy - napíše jednoduchý informačný text - napíše príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok - vie upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu - orientuje sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte - rozlíši rozdiely medzi informáciou, opisom a rozprávaním	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Vecná recepcia	- orientuje sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte - rozlíši medzi informáciou, opisom a rozprávaním - napíše príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok - upraví obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Zážitková receptia	• podelí sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadrí svoj postoj a odporúčania k textu • prednesie naspamäť literárny text primeraný veku • vyrozpráva svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania • dramatizuje s pomocou učiteľa vhodné literárne texty • vyhľadáva texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných • vecne odpovedá a kladie otázky na otázky týkajúce sa témy • pracuje v skupine aktívne a so záujmom • dodržiava pokyny učiteľa, postup riešenia zadaných úloh, komunikuje s ostatnými členmi skupiny • prezentuje výsledky skupinovej práce • zdvorilo komunikuje	priebežné
-------------------------------	--	------------------

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Počúvanie / Čítanie s porozumením	- pomenuje slová širšej slovnej zásoby (školské predmety, dopravné prostriedky, činnosti, zvieratá, jedlá, miesta v meste) - vie použiť opis osôb, predmetov a situácií s použitím viacerých prídavných mien a jednoduchých viet - číta krátke texty, dialógy a príbehy s porozumením - rozumie ilustrovanému príbehu s každodennými slovami - porozumie jednoduchým otázkam, rozhovorom, krátkym príbehom a textom s obrázkami	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Ústny prejav	- používa pozdravy a predstavenie seba či iných v rozšírenej podobe - pýta sa a odpovedá kladie a zodpovedá otázky - rozpráva o dennom režime, voľnom čase a jednoduchých zážitkoch - zrozumiteľne vyslovuje jednotlivé hlásky - reaguje v krátkych rozhovoroch, používa zdvorilostné frázy - spolupracuje v skupinách, na projektoch s aktívnym zapájaním sa - imituje správnu výslovnosť a intonáciu	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Písomný prejav	- napíše bežné krátke slová a vety - napíše bežné informácie o sebe a svojom okolí	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Ústna interakcia	- počúva inštrukcie, nahrávky, piesne, jednoduché príbehy a rozumie im - spieva piesne a recituje básne s primeranou intonáciou - dramatizuje jednoduché dialógy - vyjadruje pocity, názory - rozumie pokynom učiteľa a primerane reaguje	priebežné

	• rešpektuje pravidlá triedy, hier a komunikácie v angličtine • pomoc spolužiakom a spolupráca pri riešení úloh • pozná tradície, spoznáva kultúrne zvyky a porovnáva ich • tvorba projektov a jednoduchých prezentácií (plagát, opis, knižka, kresba) • prezentuje prácu pred triedou krátkymi vetami a jednoduchými odsekmi • uvažuje nad hodnotami ako priateľstvo, spolupráca, rodina, zdravie, bezpečnosť	priebežné
--	---	-----------

Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia Predmet: Nemecký jazyk, Francúzsky jazyk, Španielsky jazyk, Ruský jazyk

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Počúvanie / Čítanie s porozumením	- pomenuje slová základnej slovnej zásoby - rozozná bežné, známe slová - rozumie krátkym, jednoduchým otázkam a vetám - rozumie ilustrovanému príbehu s každodennými slovami - odhadne význam slova zo sprievodného obrázka - číta krátke texty, dialógy a príbehy s porozumením	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústny prejav	- imituje správnu výslovnosť a intonáciu - zrozumiteľne vyslovuje jednotlivé hlásky - reprodukuje krátku riekanku a pieseň - vie predstaviť seba a iné osoby - podľa príkladu dokáže opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Písomný prejav	- napiše bežné jednoduché slová a krátke vety - napiše základné informácie o sebe a svojom okolí	priebežné aj súhrnné 1.a 2. polrok
Ústna interakcia	- rozumie jednoduchým pokynom učiteľa a primerane na ne reaguje - rozumie jednoduchým pozdravom a reaguje na ne - kladie jednoduché otázky - rozumie krátkym jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia - reaguje v priamej komunikácii, používa základné slová a slovné spojenia	priebežné
	- rešpektuje pravidlá triedy, hier a skupinovej práce - pomáha spolužiakom pri aktivitách a projektoch - spája poznatky z cudzieho jazyka s témami v oblasti človek a príroda, človek a spoločnosť - pozná kultúrne tradície a sviatky	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Čísla a operácie s číslami	- používa prirodzené čísla v obore do 1000 - píše prirodzené čísla v obore do 1000 - sčíta a odčíta prirodzené čísla v obore do 1000 - používa prirodzené čísla v obore do 10 000 - vykonáva základné spoje násobenia a delenia v obore do 100 na úrovni automatizácie - pracuje so zlomkami na prípravnej úrovni - rieši jednoduché slovné úlohy, určí súčet, rozdiel v obore do 1000 - rieši jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie v obore do 100 - zväčší alebo zmenší dané čísla v obore do 1000- o niekoľko - zväčší alebo zmenší dané čísla v obore do 100- niekoľkokrát	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	- používa a tvorí jednoduché tabuľky a grafy - aplikuje jednoduché postupnosti - pozná, navrhuje a aplikuje jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Geometria	- vykonáva jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka a kružidla - modeluje jednoduché priestorové útvary - skladá a rozkladá jednoduché priestorové útvary - orientuje sa v rovine a priestore - rieši jednoduché reálne orientačné situácie - meria a odhaduje dĺžky úsečky - používa vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky - rozlišuje súmerné útvary - tvorí jednoduché osovo súmerné rovinné útvary	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Programovanie	- rozhoduje o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia - rieši problémy programovaním postupnosti príkazov – riadi vykonávateľa (korytnačka, robot) - vytvára programovanie efektívnym skladaním príkazov ideologických a funkčných postupností - vyhľadáva a opraví chyby v zápise riešení, diskutuje o svojich riešeniach, prezentuje myšlienky jasne a logicky	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Údaje	- používa nástroje a editor na tvorbu obrázkov a textov, využíva všetky dostupné funkcie - vytvára jednoduché štruktúry údajov podľa zadania a efektívne manipuluje so štruktúrami podľa pravidiel	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Technológie	- ovláda základný hardvér na používateľskej úrovni, rýchlo a efektívne vykonáva všetky potrebné úkony - spúšťa a ukončí programy a aplikácie správnym spôsobom - pozná elementárnu lineárnu tabuľkovú reprezentáciu údajov - vytvára jednoduché štruktúry údajov podľa zadania a efektívne manipuluje so štruktúrami podľa pravidiel - ovláda nástroje na prezeranie webových stránok a získava informácie z internetu - pozná riziká internetu - pozná digitálne technológie a aplikuje ich v praxi - dokáže zhodnotiť efektívnosť a bezpečnosť internetu	priebežné
	- dodržiava zásady práce v učebni - rešpektuje pokyny učiteľa - slušne komunikuje	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Látky	- rozlišuje skupenstvá látok a vie uviesť ich vlastnosti - opíše zmeny skupenstva vody - pozná teplotu topenia a varu vody - porovnáva hmotnosť objektov	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Interakcie	- pozoruje správanie magnetov pri vzájomnej interakcii - porovnáva rôzne magnety podľa ich magnetickej sily	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Energia	- určí zdroje tepla v okolí - posúdi teplotu objektov subjektívne aj objektívne pomocou teplomera - pozoruje prúdenie vzduchu a vysvetlí rozdiel medzi teplým a studeným vzduchom	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Vesmír	- vie pozorovať a popísať zdanlivý pohyb slnka počas dňa a roka - pozoruje a rozpoznáva fázy mesiaca - rozpoznáva známe súhvezdia na nočnej oblohe	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Organizmus	- porovnáva prispôbenie rastlín a živočíchov rôznym podmienkam - porovnáva časti tel živých organizmov podľa spôsobu ich života - pomenuje základné orgány dýchacej a obehovej a oporno-pohybovej sústavy - vie pozorovať vonkajšie prejavy dýchania a obehu - chápe význam krvi v súvislosti s dýchaním a výživou	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Ekosystém	- vie porovnať vodu z rôznych zdrojov - identifikuje prítomnosť vody v rastlinách a pôde - rozpoznáva potravných konkurentov medzi živočíchmi	priebežné
Dedičnosť a premenlivosť	- porovnáva prostredia podľa množstva vody, svetla, tepla, kvality pôdy - porovnáva a zoskupuje organizmy podľa podobnosti a príbuznosti	priebežne
	- prakticky prevedie jednoduchý pokus - dodržiava bezpečnostné pravidlá pri práci a v prírode	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Geografický komponent	- orientuje sa v miestnej krajine používaním pojmov - určí polohu Slovenska na jednoduchej mape - pomenuje svetadiely na mape sveta - rozumie pojmu mapa, legenda a pozná jej využitie - vie správne opísať polohu objektu - vie zostrojiť plán školy, obce...	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Dejepisný komponent	- pozná prírodné, historické a kultúrne pamiatky v okolí - pozná význam prírodných, kultúrnych a historických prvkov okolia - pozná dni v týždni, mesiace - vie určiť čas na ručkových hodinách - pozná život v minulosti	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Občiansky komponent	- dodržiava pravidlá cestnej premávky - vie naplánovať jednoduchú cestu pre rodinu - definuje činnosti na zlepšenie kvality životného prostredia - vie uviesť príklady ochrany životného prostredia – triedenie odpadu, šetrenie energiou - pozná členov svojej rodiny, vzájomné vzťahy - opíše charakterové vlastnosti seba a svojich blízkych - pozná dôsledky porušenia základných pravidiel slušného správania sa v škole aj mimo nej - rozlišuje povolania, pojmy kúpa, predaj, mzda - identifikuje rôzne druhy médií	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
	- rozlíši podstatné a nepodstatné informácie z pozorovania - vecne odpovie a kladie otázky týkajúce sa témy - komunikuje s členmi skupiny a dokáže s nimi spolupracovať - prezentuje výsledky svojej práce - pomáha iným - rešpektuje rozmanitosť ľudí	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Technika	• zmyslové skúma modelovacie, prírodné a technické materiály • pozná rôzne druhy textílií • pozná kovové, nekovové predmety a plasty • znázorní domáce spotrebiče • zhotoví výrobky z rôznych materiálov • ovláda pojmy recyklácia, upcyclácia • pozná spôsoby prepravy tovaru • pozná suroviny na výrobu papiera • pozná základné stehy šitia - predný, zadný • pozná mechanické vlastností pri brúsení, rezaní • pozná konštrukčné časti bicykla	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Kariérová výchova	• znázorní budúce povolania, záľuby • výtvarne znázorní známe pracovné činnosti a profesie • vymenuje výhody a nevýhody pracovnej činnosti	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Podnikavosť a iniciatívnosť	• rozumie vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu • rozozná rozdiely medzi fyzickou a duševnou prácou	priebežné
	• kreativita, originalita prevedenia • snaha a prístup k práci • vytrvalosť, schopnosť dokončiť prácu • zvláda pracovnú techniku • umelecký dojem	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Komunikácia	• experimentuje s rôznymi technikami • pozná rôzne druhy materiálov • využíva digitálne zariadenia vo výtvarnej tvorbe, pozná grafický softvér • využíva odpadový materiál na tvorbu	priebežné
Umenie a vizuálna kultúra	• vie opísať a uplatniť techniky ľudového remesla • výtvarne vyjadrí zážitky z návštevy výstavy, divadelného predstavenia • porovná artefakty rozmanitých kultúr • pracuje s reklamou	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Osobnosť	• reflektuje slabé a silné stránky pri tvorbe • porovná tvorbu zahraničných a slovenských umelcov • vie využiť svoje pocity pri tvorbe – napr. hudbu...	priebežné
	• má tvorivý prístup k činnostiam • je schopný spolupracovať • uplatňuje predstavivosť a fantáziu • dodržiava správne postupy pri práci s nástrojmi • kooperatívne pracuje v skupine • rešpektuje výtvarný názor svojho spolužiaka	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Spev	• spievanie v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), aj spamäti, reagovať na taktovacie gestá učiteľa • zapojenie sa do speváckych súťaží • prirodzene využíva hlasovú techniku	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Hra na hudobnom nástroji	• hranie na hudobnom nástroji (orffov inštrumentár) v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa • pozná noty a pomlčky	priebežné
Počúvanie hudby	• vyjadrovanie pocitov, charakteru i obsahu počúvanej skladby verbálne, výtvarne i pohybom	priebežné
Hudobno –pohybové vyjadrenie hudby	• vytváranie hudobnodramatické diela, vyjadrovanie deja, nálady a charakteristiky literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi • aktívne zapájanie sa do hudobných činností	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Hudobno – pohybové hry	• uplatnenie základných tanečných prvkov, zvládnutie jednoduchej choreografie, tancovanie vo dvojici, prípadne v skupine • stvárňuje pohyb v hudobno – pohybových hrách	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
	• spolupracuje pri vytváraní hudobných sprievodov • rešpektuje tvorivé nápady spolužiakov pri hre • pracuje v skupine aktívne a so záujmom • dodržiava pokyny učiteľa , postup riešenia zadaných úloh, komunikuje s ostatnými členmi skupiny • prezentuje výsledky skupinovej práce • zdvorilo komunikuje	priebežné

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Zdravie a životný štýl	- dodrížiava základné pravidlá hygieny - zlepšuje svoje držanie tela	priebežné
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	- snaží sa dosiahnuť zlepšenie vlastnej telesnej zdatnosti - aktívne sa zúčastňuje na cvičení pre zlepšenie svojho výkonu	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Pohybové kompetencie	- zúčastňuje sa pohybových hier na hodine - reaguje na zmeny v priestore - vie správne manipulovať s náčiním - ovláda správnu techniku behu, hodu loptičkou a skoku - ovláda základné gymnastické cvičenia - vie zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom, zvukovým signálom a hudbou - správne pomenuje základné polohy tela a reaguje na základné povely - pozná úpolové športy	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Šport a pohyb	- ovláda bežeckú abecedu - pozná a dodrížiava základné pravidlá športových hier - pozná a uplatňuje pravidlá fair play	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Eticko – osobnostný komponent	• vytvára priateľstvá • vyrovnáva sa s odmietnutím a osamelosťou • prijme zmeny a straty ako súčasť života, poučí sa zo zmien a strát • navrhuje stratégie riešenia problému v rozličných situáciách • vníma vzájomnú úctu, starostlivosť, komunikáciu medzi ľuďmi • vie sa sám ohodnotiť • vyjadrí svoje pocity a počúva druhých • prijme kritiku k zlepšeniu výkonu • zdôvodní zodpovednosť za svoje činy • rešpektuje pravidlá v triede a škole • zvláda negatívne emócie • dokáže riešiť konflikty v pokoji • vie vyjadriť úctu starším • dokáže ohodnotiť a prijať hodnotenie od iných	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Komponent	Očakávaný výstup žiaka	Slovné hodnotenie
Boh a človek	• vníma vieru ako súčasť života človeka • ocení dobré vlastnosti iných	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Sväté písmo	• pozná dejiny izraelského ľudu • pozná desatoro • vie rozlíšiť medzi dobrom a zlom • pozná biblické príbehy • aplikuje niektoré princípy Písma Svätého do vlastného života	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Cirkev a sviatosti	• pozná dôležité etapy života Ježiša Krista • chápe cirkev ako spoločenstvo • vie vymenovať sviatosti	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok
Kresťanský život	• dokáže prehodnotiť svoje správanie a uvedomuje si dôležitosť odpustenia • pozná základné kritéria kresťanského života • používa elementárne pravidlá slušnej komunikácie • chápe modlitbu ako vzťah s Bohom	priebežné aj súhrnné 1. a 2. polrok

Pri posudzovaní možnosti prisúdenia stupňa vzdelania alebo zvažovaní postupu žiaka do vyššieho cyklu vzdelávania sa využíva minimálny učebný výstup (MUV), ktorý predstavuje základnú referenčnú úroveň pri hodnotení.

Charakteristika minimálneho učebného výstupu

Minimálny učebný výstup predstavuje základnú kvalitatívnu úroveň vedomostí, zručností – spôsobilostí nutných a postačujúcich na priznanie stupňa vzdelania a na postup do ďalšieho vzdelávacieho cyklu alebo stupňa vzdelávania.

Vzhľadom na prebiehajúce tvorivé a metodické práce na príprave minimálnych učebných výstupov bude táto časť ŠkVP aktualizovaná a predložená na schválenie do 30.11. 2026 .

AI gramotnosť

Nástup technológií umelej inteligencie (AI) predstavuje jeden z najzásadnejších míľnikov v rozvoji modernej spoločnosti. Zatiaľ čo predchádzajúce vlny digitalizácie zjednodušili prístup k informáciám a automatizovali rutinné procesy, integrácia AI do každodenného života mení samotný spôsob, akým informácie spracúvame, tvoríme a vyhodnocujeme. Tento dynamický posun sa bezprostredne dotýka aj oblasti edukácie, kde sa umelá inteligencia stáva nielen predmetom štúdia, ale predovšetkým novým edukačným prostredím.

AI gramotnosť	Cykly		
	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
	na konci 3. ročníka žiak/žiačka dokáže	na konci 5. ročníka žiak/žiačka dokáže	na konci 6. ročníka žiak/žiačka dokáže
Vzdelávacie ciele	1. Rozpoznať technológie, ktoré využívajú AI a uviesť príklady ich použitia v bežnom živote. 2. Opísať základné princípy strojového učenia na jednoduchom príklade - vie, že stroje sa učia z dát a vnímajú svet pomocou senzorov. 3. Formulovať jednoduché zadania pre AI chatbota pod dohľadom učiteľa. 4. Nepripisovať AI ľudské vlastnosti a pristupovať k nej obozretné a primerane. 5. Oceňovať hodnotu skutočného sveta a medziludských vzťahov, ktoré AI nedokáže nahradiť.	1. Porozumieť, že AI sa učí zo vzorov v dátach, nie z pevných pravidiel, pričom kvalita vstupov ovplyvňuje presnosť a objektívnosť výsledkov. 2. Využívať generatívnu AI pod vedením učiteľa ako pomocníka pri učení, zachovávať si zodpovednosť za vlastnú tvorivosť a prácu. 3. Overovať si informácie z iných zdrojov, uvedomujúc si, že AI tvorí na báze pravdepodobnosti, nie porozumenia. 4. Budovať si odolnosť voči tlaku na instantné riešenia a zachovávať zdravú rovnováhu pri používaní technológií. 5. Chrániť svoje súkromie a vnímať etické i sociálne dopady AI na jednotlivca a spoločnosť.	1. Porozumieť princípom fungovania AI (LLM, asistenti, agenti) a vplyvu kvality dát na zaujatosť výstupov. 2. Samostatne voliť AI nástroje vzhľadom na povahu úlohy, ladit' zadania a delegovať činnosti medzi AI a vlastný úsudok. 3. Cieľene využívať AI na vlastný rozvoj, uvedomujúc si riziko ilúzie učenia. 4. Transparentne priznávať mieru využitia AI v súlade s etickými a citačnými pravidlami. 5. Kriticky overovať výstupy AI, rozpoznávať manipuláciu a dezinformácie. 6. Systematicky uplatňovať zásady ochrany súkromia v interakcii s AI. 7. Analyzovať vplyv AI na jednotlivca, spoločnosť a životné prostredie. 8. Uplatňovať zásady digitálneho wellbeingu a uprednostňovať rozvíjanie medziludských vzťahov pred technológiami.
Rámcový kľúčový obsah	Očakávané spôsobilosti v gradačnej postupnosti podľa obsahu komponentov v cykloch		

Komponent 1: Princípy fungovania AI	Žiak/žiačka vie/dokáže		
	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Základné pojmy	Rozumieť významu pojmov robot, umelá inteligencia (AI), dáta, senzor.	Vysvetliť pojmy chatbot, prompt, strojové učenie a generatívna AI.	Vysvetliť pojmy veľký jazykový model (LLM), AI asistent, AI agent a ich vzájomné vzťahy.
Rozpoznávanie AI systémov	- Na príkladoch rozlíšiť zariadenia a aplikácie, ktoré využívajú AI, od tých, ktoré ju nevyužívajú. - Uviesť príklady toho, ako sa AI využíva v bežnom živote (napr. hlasový asistent, odporúčania na YouTube).	- Identifikovať AI v bežne používaných technológiách a vysvetliť ich úlohu (napr. predpovedanie trasy, rozpoznávanie tváre, generovanie textu, odporúčanie videí). - Rozlíšiť rôzne typy AI systémov (generatívny, odporúčací, analytický) a na príkladoch určiť ich prínos v oblastiach ako vzdelávanie, zdravotníctvo alebo doprava.	- Mapovať prítomnosť AI v rôznych oblastiach spoločnosti vrátane systémov, ktoré fungujú v pozadí a nie sú priamo interaktívne (napr. algoritmy sociálnych sietí). - Porovnať rôzne typy AI systémov z hľadiska ich účelu, schopností a obmedzení, vrátane vysvetlenia rozdielu medzi AI asistentom a AI agentom. .
Dáta ako základ AI	- Rozlíšiť základné typy dát (text, obrázok, zvuk). - Roztriediť rôzne objekty do skupín podľa spoločných znakov (vzorov) a vysvetliť, že podobne sa učí rozpoznávať vzory aj AI.	- Vysvetliť na modelovom príklade princíp učenia AI zo vzorov v dátach a to, ako kvalita, množstvo a rozmanitosť dát určujú presnosť, spoľahlivosť a férovosť výstupov. - Na modelovom príklade určiť prejavy zaujatosti (bias) v tréningových dátach a opísať ich možné dôsledky na výstupy AI. .	- Analyzovať úlohu dát pri tréningu modelov a vysvetliť vzťah medzi kvalitou dát, zaujatosťou a spoľahlivosťou výstupov. - Posúdiť dôležitosť ľudského dohľadu nad dátami a výstupmi AI modelov.
Procesný model (vstup - proces - výstup)	- Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI dostáva vstup (napr. obrázok), spracuje ho a vydá výstup (napr. zaradenie obrázka do kategórie alebo jeho textový opis). - Priradiť základné typy senzorov k zodpovedajúcim ľudským zmyslom (napr. kamera - oko, mikrofón - ucho) ako zdrojom vstupu dát pre AI.	Opísať rozdiel medzi tradičným počítačovým programom, ktorý funguje podľa vopred určených pravidiel a AI systémom, ktorý sa učí z dát.	- Rozlíšiť princípy rôznych prístupov strojového učenia (učenie s učiteľom, učenie bez učiteľa) a vysvetliť, ako tieto prístupy menia spôsob, akým systém spracováva vstupné dáta. - Prakticky realizovať proces tvorby jednoduchého modelu strojového učenia - od prípravy tréningovej a testovacej sady údajov cez samotný tréning až po overenie úspešnosti modelu.
Komponent 2: Tvorba a spolupráca s AI	Žiak/žiačka vie/dokáže		
	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus

Formulovanie inštrukcií	Formulovať jednoduché slovné zadanie (prompt) a v spolupráci s učiteľom ho zadať do AI nástroja s cieľom získať jednoduchý výstup (napr. odpoveď na otázku, obrázok).	- Formulovať jednoduché a jasné prompty pre AI nástroj a pozorovať, ako zmeny v zadaní ovplyvňujú výsledok. - Upraviť (doplniť alebo zmeniť) prompt na základe získaného výstupu tak, aby výsledok	Navrhovať a doladovať štruktúrované prompty s využitím pokročilejších prvkov, ako sú definovanie roly, určenie kontextu, nastavenie špecifických obmedzení a poskytnutie konkrétnych príkladov.
		lepšie zodpovedal aktuálnej predstave alebo stanovenému cieľu.	Experimentovať s rôznymi formátmi výstupu (napr. štruktúrovaný či súvislý text, obrázok, tabuľka, programovací kód,) využívajúc prvky algoritmického myslenia pri tvorbe promptov.
Voľba nástrojov	Uvedomiť si na základe jednoduchých príkladov, že rôzne AI nástroje môžu slúžiť na rôzne účely.	- Rozlíšiť situácie, kedy je použitie AI zmysluplné a kedy je lepšie úlohu vyriešiť samostatne. - Vybrať vhodný AI nástroj pre konkrétnu jednoduchú úlohu (napr. generovanie ilustrácie k príbehu, vysvetlenie neznámeho pojmu alebo postupu riešenia) pod vedením učiteľa.	- Zvážiť prínosy a riziká použitia AI v konkrétnych situáciách a identifikovať prípady, kedy je lepšie AI nepoužiť. - Volit' vhodné AI nástroje pre rôzne typy úloh (práca s textom, grafikou, videom, zvukom, dátami alebo kódom).
Spolupráca s AI	Porozumieť, že AI nástroj reaguje na naše zadania, ale konečné rozhodnutie a zodpovednosť za výsledok nesie vždy človek.	Využívať AI ako pomocníka pri učení a tvorbe (napr. vysvetlenie učiva, precvičovanie, hľadanie inšpirácie) so zachovaním vlastnej zodpovednosti za výslednú prácu.	- Riadiť proces spolupráce s AI tak, že rozdeľuje úlohy medzi technológiu a vlastný úsudok, uvedomujúc si riziko ilúzie učenia. - Využívať AI ako partnera na podporu vlastného učenia a sebarozvoja (napr. na získanie spätnej väzby, precvičovanie učiva, rozširovanie obzoru v školských i mimoškolských témach). - Navrhnuť a v bezpečnom digitálnom prostredí nakonfigurovať personalizovaného AI asistenta s definovanou rolou a inštrukciami na pomoc pri učení alebo riešení praktických úloh.
Komponent 3:	Žiak/žiačka vie/dokáže		
Kritické myslenie	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Pravdepodobnosť povaha AI	Uvedomiť si, že AI nie je neomylná a jej odpovede môžu byť nesprávne.	Opísať na príkladoch, že AI generuje výstupy na základe pravdepodobnosti, nie skutočného porozumenia, a preto môžu byť jej výstupy nepresné.	Vysvetliť, že veľké jazykové modely (LLM) generujú odpovede tak, že na základe toho, čo sa naučili z veľkého množstva dát, predpovedajú, aké slovo (token) by malo nasledovať.

Overovanie výstupov AI	• Klásť otázky typu „Je to naozaj tak?“, „Ako vieš, že...?“, „Môžeme tomu veriť?“, „Kde si to môžeme overiť?“ s cieľom rozvíjať opatrnosť pri prijímaní informácií (bez priameho súvisu s AI).	• Formulovať vlastný predpoklad (odhad) o možnom výsledku ešte pred dopytovaním sa AI, aby bolo možné rozpoznať prípadné zjavné chyby.	• Identifikovať rôzne typy chýb a skreslení vo výstupoch AI (napr. halucinácie, stereotypy, etickú predpojatosť alebo nadmernú snahu AI vyhovieť používateľovi).
------------------------	--	--	--

	• S pomocou učiteľa porovnať jednoduchú informáciu z AI s iným overeným zdrojom (napr. detská encyklopédia, učebnica).	• Overovať faktické informácie z AI pomocou krížovej kontroly s dôveryhodnými zdrojmi. • Porovnávať výstupy z viacerých AI nástrojov na rovnaké zadanie a identifikovať ich rozdiely.	• Kriticky vyhodnocovať autoritatívny a presvedčivý jazyk AI a nenechať sa ním ovplyvniť pri posudzovaní pravdivosti alebo objektívnosti informácie. • Systematicky overovať správnosť a relevantnosť výstupov AI pomocou viacerých overených zdrojov.
Digitálna ostražitosť	• Uvedomiť si, že pomocou AI je možné vytvoriť obrázky, zvuky alebo videá, ktoré vyzerajú ako skutočné, hoci sú úplne vymyslené.	• Identifikovať príklady AI generovaného obsahu (texty, obrázky, videá). • Všímať si typické nedokonalosti AI generovaného obsahu (ak sú prítomné), ale nespoliehať sa na ne ako na jediný dôkaz (ne)pravosti. • Vysvetliť, čo je deepfake a uviesť príklady situácií, kedy môže byť zneužitý (napr. falošný hlas v telefóne, kyberšikana).	• Rozpoznávať manipulatívne techniky v digitálnom priestore (deepfakes, informačné bubliny, mikrocílenie) • Využívať dostupné technické metódy na identifikáciu AI generovaného obsahu, pričom si uvedomuje ich nedokonalosť.
Komponent 4: Zodpovednosť a bezpečnosť	Žiak/žiačka vie/dokáže		
	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Ochrana súkromia a bezpečnosť	• Porozumieť, že voči AI nástrojom má byť obozretný a neposkytovať im svoje osobné údaje (meno, adresu, fotografie). • V prípade znepokojujúceho správania AI požiadať o pomoc dospelého.	• Identifikovať hlavné bezpečnostné riziká spojené s AI na modelových príkladoch. • Vysvetliť, ktoré informácie musia zostať súkromné a prečo sú údaje zadane do AI rizikové). • Uplatňovať pravidlá ochrany súkromia a uvedomovať si, že interakcia s AI tvorí digitálnu stopu.	• Aktívne riadiť nastavenia súkromia v AI nástrojoch (napr. vypnutie tréningu, správa histórie) a uvedomovať si, že poskytovanie údajov je formou platby za „bezplatné“ služby technologických spoločností. • Opísať, ako algoritmy AI na pozadí (napr. na sociálnych sieťach) zbierajú, kombinujú a vyhodnocujú údaje o správaní používateľa bez jeho priameho vedomia. • Posúdiť riziká spojené s digitálnou identitou v prostredí, kde AI neustále spracováva a uchováva používateľské dáta.

Kultúra a etika používania AI	Dodržiavať dohodnuté školské pravidlá používania AI nástrojov.	- Priznávať spôsob a mieru využitia AI pri vlastnej práci (napr. pri tvorbe osnovy, kontrole pravopisu alebo generovaní obrázka). - Rešpektovať základné etické pravidlá pri tvorbe a využívaní AI generovaného obsahu (napr. nepoužívať AI na kopírovanie štýlu konkrétneho umelca bez priznania inšpirácie, nevytvárať a nezdieľať urážlivé obsahy). - Vysvetliť, prečo je česťnosť pri používaní AI dôležitá pre vlastný rozvoj a férovosť voči spolužiakom.	- Uplatňovať princípy transparentnosti používania AI vo svojej práci (napr. uvádzať spôsob a rozsah zapojenia AI, priznávať použité zdroje). - Na príkladoch posúdiť etické dilemy spojené s AI, ako sú otázky autorstva, plagiátorstva a tréningu modelov na dielach iných tvorcov bez ich súhlasu. - Na príkladoch (napr. rozhodovanie autonómnych vozidiel) ilustrovať, že AI systémy nemajú vlastné morálne vedomie a ich správanie v hraničných situáciách je výsledkom ľudských rozhodnutí.
Environmentálne a sociálne vplyvy	Na jednoduchom príklade identifikovať pozitívny a negatívny vplyv AI na bežný život.	- Uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov AI na rôzne skupiny ľudí (napr. starší ľudia, ľudia v manuálnych a iných profesiách, deti a mladí ľudia). - Uvedomiť si, že AI spotrebúva veľké množstvo energie a vody, čo má negatívny vplyv na životné prostredie.	- Analyzovať vplyvy AI na spoločnosť (napr. na trh práce, sociálnu nerovnosť). - Posúdiť rozvoj AI z perspektívy udržateľnosti (napr. energetická náročnosť dátových centier, spotreba vody na chladenie). - Analyzovať vplyv algoritmov a mikrocílení na polarizáciu spoločnosti, informačné bubliny a na rozhodovanie (napr. spotrebiteľské správanie alebo verejná mienka). - Formulovať a obhájiť vlastné stanovisko k spoločenským výzvam spojeným s AI, pričom si uvedomuje spoločnú zodpovednosť jednotlivcov a firiem za spôsob jej využívania.
Komponent 5: Identita a digitálna rovnováha	Žiak/žiačka vie/dokáže		
	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Ľudská jedinečnosť	Pomenovať vlastnosti, ktoré sú pre ľudí jedinečné a AI ich len napodobňuje (napr. emócie, priateľstvo, láska).	Budovať si sebadôveru založenú na vlastnom rozvoji, nie na porovnávaní sa s výkonom AI.	Reflektovať vplyv AI na sebavnímanie, rozhodovanie a digitálnu identitu.

	Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti, aj keď AI dokáže vytvoriť niečo rýchlejšie alebo na prvý pohľad lepšie.	Rozpoznať prejavy, ktorými sa AI snaží napodobňovať ľudské emócie (napr. používanie osobných oslovení, simulácia empatie), a zachovať si voči nim kritický odstup.	Argumentovať, prečo sú ľudské schopnosti a vlastnosti (napr. tvorivosť, empatia, svedomie alebo úsudok) nezastupiteľné aj vo svete pokročilej umelej inteligencie.
Vzťah k AI	Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI nie je živá bytosť, nemá pocity ani želania.	Zdôvodniť, prečo je dôležité pristupovať k AI ako k nástroju a nevytvárať si k nej citový vzťah.	- Vysvetliť na príkladoch, ako AI dokáže vyvolať dojem emočného prežívania, a posúdiť riziká, ktoré z toho pre človeka vyplývajú (napr. nadmerná dôvera, citová manipulácia). - Posúdiť, v čom spočíva rozdiel medzi ľudskou kreativitou a AI generovaným obsahom (napr. na príkladoch z oblasti umenia alebo inej tvorby). - Zaujať a zdôvodniť vlastný postoj k vývoju AI, vnímajúc pri tom rôzne názory a perspektívy.
Digitálny wellbeing	- Oceňovať hodnotu skutočného sveta - hry vonku, čas s priateľmi, športové aktivity, čítanie kníh. - Rozpoznať, kedy sú telo alebo myseľ z používania technológií unavené, a vedieť uprednostniť aktivity v skutočnom svete.	- Uplatňovať postupy na posilnenie odolnosti voči tlaku na instantné riešenia a zachovávať rovnováhu medzi používaním AI a vlastnou mentálnou aktivitou. - Rozpoznať situácie, kedy nadmerné spoliehanie sa na AI znižuje kvalitu vlastného učenia, tvorivosti alebo celkovú duševnú pohodu.	- Uplatňovať zásady digitálnej rovnováhy a vedome si nastavovať hranice pri používaní AI (napr. časové limity, úlohy bez jej použitia). - Reflektovať vplyv nekritického spoliehania sa na AI na vlastnú schopnosť samostatne tvoriť, myslieť a nieť zodpovednosť za svoje rozhodnutia. - Reflektovať vplyv AI na vlastné prežívanie a vzťahy s ľuďmi a vedome uprednostňovať osobné skúsenosti a medziludský kontakt pred interakciou so strojom. - Chrániť si sebahodnotu a integritu a nenechať ju ovplyvňovať perspektívami, reakciami alebo hodnotením zo strany AI.

STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY

Škola vychádza z týchto zdrojov:

- [Rubriky Škola digitálnej excelencie](#)
- [Rámec DigComp 3.0](#)
- [Selfie](#)
- [Selfie pre učiteľov](#)
- [Digitálne kompetencie a mediálna gramotnosť | Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky](#)
- [ŠVP 2023 \(digitálna a AI gramotnosť\)](#)

Priebežne aplikujeme vo výchove a vzdelávaní vybrané prvky z týchto zdrojov. Kapitola bude podrobnejšie vypracovaná do 31. augusta 2027.

12 ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

Školský klub detí zabezpečuje činnosť podľa Výchovného programu a je zameraný na prípravu detí na vyučovanie, záujmovú činnosť a na oddych v čase mimo vyučovania. ŠKD zabezpečuje prevádzku v priestoroch základnej školy, v triedach určených na dopoludňajšie vyučovanie.

Oddelenia prvých a druhých ročníkov sú vybavené novým školským nábytkom prispôbeným požiadavkám nového školského kurikula. V pláne ročných aktivít v našom školskom klube je zakomponovaná spolupráca všetkých pedagógov školy s ŠKD.

Voľnočasové aktivity školského klubu sú zamerané s ohľadom na Tematické dni v ŠKD: Bezpečne na ceste, Jedlo ako liek, Ja a peniaze, Tradície Vianoc, Pohňi mozgom, Fašiangy, Knižné potulky, Chránime Zem, Moja rodina, Deti sveta.

Oddelenia dopĺňajú svoj fond spoločenských hier, hračiek, športových pomôcok a stavebníc priebežne podľa potreby. Pre športové a rekreačné činnosti je k dispozícii telocvičňa, multifunkčné ihrisko a školský park s lavičkami a stolom.

V poobedňajšej činnosti využívame aj hracie stoly na biliard, stolový futbal a stolný tenis. Vo výchovno-vzdelávacom procese má ŠKD k dispozícii knižnicu, oddychové zóny na chodbách školy a počítačové učebne. Triedy sú vybavené interaktívnou tabuľou, dataprojektorom a využívame aj prácu so školskými tabletmi.

Východiskom Výchovného programu ŠKD „S jazykmi ste všade doma“ je nadväznosť na školský vzdelávací program a na priority školy, keďže naša škola je zameraná na výučbu cudzích jazykov. Aj v čase mimo vyučovania prebieha cudzojazyčná výchovná činnosť v rámci konverzácie v anglickom

a nemeckom jazyku, každoročne vydávame anglický školský časopis Funny English a zapájame sa do programov pre rodičov aj v cudzích jazykoch.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Voľnočasové aktivity ŠKD sú zamerané na aktívne zapájanie detí k rozvíjaniu ich záujmov, zahŕňajú rôzne činnosti ako sú šport, kultúra, umenie, hry, exkurzie, besiedky, prímestské a pobytové letné tábory, lyžiarska škola. Do tematických oblastí výchovy integrujeme všetky ciele, pri ktorých plnení dávame dôraz na spoluprácu ako životnú zručnosť.

Poslanie a strategické ciele ŠKD

Školský klub detí je integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá priamo podporuje napĺňanie strategickej vízie školy: Vzdelávanie pre 21. storočie, JAZYKY, INKLÚZIA a DIGITALIZÁCIA.

Poslaním ŠKD je poskytovať deťom priestor pre neformálne vzdelávanie a rozvoj ich osobnostného potenciálu v súlade s princípmi personalizácie, inklúzie a subjektívnej pohody.

ŠKD aktívne prispieva k hlavným cieľom základného vzdelávania nasledovne:

- Rozvoj funkčnej gramotnosti: ŠKD presúva ťažisko z memorovania na hĺbku učenia a schopnosť dávať veci do súvislostí prostredníctvom zážitkových a projektových aktivít.
- Podpora inklúzie a hodnotového rámca: Prostredníctvom cielenej práce s emocionálnymi a sociálnymi kompetenciami buduje základný hodnotovo-kultúrny rámec osobnosti a rešpektuje odlišnosti žiakov so ŠVVP aj talentovaných žiakov.
- Budovanie zodpovednosti: Žiak je vedený k tomu, aby sa stal hlavným aktérom, spoluzodpovedným za svoje vzdelávanie a preberal zodpovednosť za svoje činy.

Prepojenie Tematických oblastí výchovy (TOV) a Kľúčových kompetencií 21. storočia

Obsah výchovného programu ŠKD je realizovaný prostredníctvom piatich Tematických oblastí výchovy, ktoré sú vnútorne prepojené s cieľmi a vzdelávacími oblasťami ŠVP ZŠ. Ich napĺňaním ŠKD systematicky rozvíja kľúčové kompetencie žiakov pre 21. storočie:

1. Komunikácia a práca s informáciami

- Cieľ ZŠ: DIGITÁLNA Škola, Kritický prístup k informáciám.
- Príspevok ŠKD: Priamo rozvíja digitálnu gramotnosť a kritické myslenie. Žiaci sa učia detegovať hoaxy, bezpečne sa správať v online prostredí a osvojujú si komunikačnú etiku pri využívaní digitálnych technológií.

2. Sebarozvoj a svet práce

- Cieľ ZŠ: Tvorba a spolupráca, riešenie zložitých problémov, prevzatie zodpovednosti.

- Príspevok ŠKD: Rozvíja kolaboráciu, kooperáciu a podnikavosť ako mäkké zručnosti nevyhnutné pre budúce povolania. Žiaci sa učia riešiť konflikty, vyjednávať a aplikovať základy Finančnej gramotnosti v bežnom živote (napr. počas projektov ako *"Burza hračiek"*). Dôraz je kladený na dokončenie začatej práce.

3. Zdravie a subjektívna pohoda

- Cieľ ZŠ: INKLÚZIVNA škola, rozvoj sebaregulácie.
- Príspevok ŠKD: Zabezpečuje duševnú rovnováhu a odolnosť. V súlade s inkluzívnym tímom sa žiaci učia zvládať vlastné pozitívne a negatívne emócie, osvojujú si relaxačné techniky a získavajú sociálne návyky ako prevenciu rizikového správania. TOV napĺňa potrebu oddychu a kompenzácie záťaže, pričom podporuje sebareflexiu.

4. Spoločnosť a príroda

- Cieľ ZŠ: Zapájanie sa do zložitých výziev, dávanie vecí do súvislostí.
- Príspevok ŠKD: Rozvíja občianske a environmentálne kompetencie. Žiaci diskutujú o hodnotách, spochybňovaní demokratických hodnôt a globálnych problémoch ľudstva. Demonštrujú zásady trvalo udržateľného rozvoja (napr. SWAP oblečenia) a prispievajú k starostlivosti o životné prostredie.

5. Kultúra a umenie

- Cieľ ZŠ: Jazyková profilácia, Tvorba.
- Príspevok ŠKD: Podporuje kreativitu a interkultúrne kompetencie. V súlade s mottom školy *"S jazykmi ste všade doma"*, sú v tejto oblasti integrované prvky aktívnej konverzácie v anglickom a nemeckom jazyku (celoročná aktivita).

Záverečné ustanovenia

1. Školský vzdelávací program **Základnej školy, Staničná 13, Košice** je základným pedagogickým dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie žiakov v súlade s platnou legislatívou, štátnym vzdelávacím programom a podmienkami a potrebami školy.
2. Školský vzdelávací program vychádza z princípov a cieľov vzdelávania ustanovených príslušnými právnymi predpismi, zo Štátneho vzdelávacieho programu a z aktuálnych požiadaviek na výchovu a vzdelávanie. Zohľadňuje profiláciu školy, jej materiálne, personálne a organizačné podmienky, ako aj potreby žiakov a požiadavky ich ďalšieho vzdelávania a uplatnenia v živote.
3. Školský vzdelávací program je spracovaný v súlade s požiadavkami **kurikulárnej reformy** a predstavuje otvorený a rozvíjajúci sa dokument, ktorý vytvára priestor na postupné skvalitňovanie vzdelávacieho procesu, modernizáciu vyučovania, rozvoj kompetencií žiakov a uplatňovanie inovatívnych foriem a metód vzdelávania.
4. Školský vzdelávací program sa môže podľa potreby priebežne aktualizovať a dopĺňať v nadväznosti na:
 - zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov,
 - zmeny a úpravy štátneho vzdelávacieho programu,
 - zmeny podmienok a potrieb školy,
 - skúsenosti z realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu,
 - potreby a záujmy žiakov,
 - výsledky autoevalvácie školy a pedagogického hodnotenia,
 - nové poznatky a trendy vo vzdelávaní.
5. Za tvorbu, koordináciu, pravidelné vyhodnocovanie a aktualizáciu Školského vzdelávacieho programu zodpovedá riaditeľka školy v spolupráci s pedagogickými zamestnancami a príslušnými odbornými a metodickými tímami školy.
6. Návrhy na zmeny a doplnenia Školského vzdelávacieho programu vychádzajú z potrieb školy a pedagogickej praxe a prerokúvajú sa v príslušných pedagogických a odborných štruktúrach školy v súlade s platnou legislatívou.
7. Aktualizácie a zmeny Školského vzdelávacieho programu sa evidujú formou dodatkov alebo zapracovaním zmien do jeho aktuálneho znenia podľa charakteru a rozsahu vykonanej úpravy.
8. Školský vzdelávací program je záväzný pre všetkých pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy pri plánovaní, realizácii, hodnotení a skvalitňovaní výchovy a vzdelávania.
9. S obsahom Školského vzdelávacieho programu sú primeraným spôsobom oboznámení pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci, žiaci a ich zákonní zástupcovia.
10. Školský vzdelávací program je sprístupnený spôsobom ustanoveným platnými právnymi predpismi a podľa možností školy aj prostredníctvom webového sídla školy.
11. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto Školského vzdelávacieho programu sa riadia výchovno-vzdelávací proces, učebné plány, učebné osnovy, vzdelávacie štandardy a ďalšie pedagogické činnosti školy v rozsahu ustanovenom týmto dokumentom.
12. Tento Školský vzdelávací program nadobúda účinnosť **1. septembra 2026**.

13. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto Školského vzdelávacieho programu sa ruší predchádzajúce znenie Školského vzdelávacieho programu v rozsahu, v akom je nahradené týmto dokumentom.

ZÁVER

Podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, schváleného dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 v znení dodatkov, sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje postupne od prvého ročníka.

V základných školách s možnosťou uplatnenia ŠVP od školského roku 2023/2024 a s povinnosťou od školského roku 2026/2027.

Školský vzdelávací program je otvorený dokument, ktorý bude priebežne mapovaný, dopĺňaný a revidovaný na základe revízie štátneho vzdelávacieho programu pre jednotlivé cykly, aktuálnych potrieb našich žiakov a výziev spoločnosti.

Inovovaný školský vzdelávací program, ktorý bol vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu z roku 2015 vrátane učebných osnov, bude naďalej platný až do ukončenia implementácie na škole, t.z. do konca školského roka, kedy sa budú podľa neho vzdelávať žiaci 9. ročníka.

Školský vzdelávací program na školský rok 2026/2027:

- bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade dňa :

-bol predložený, upravený a prerokovaný bez pripomienok Radou školy dňa :

.

.....
Ing. Katarína Vargová
predseda Rady školy

- bol prerokovaný so zriaďovateľom a schválený dňa :

.....
Ing. Jaroslav Polaček, DPA
primátor mesta Košice